Стаза Православља
The Path of Orthodoxy

The Official Publication of the Serbian Orthodox Church in the United States of America and Canada

Volume 43 | October 2008 | No. 10

Belgrade Theological Students' Choir tours America

Carried by the wings of Divine love and songs of praise across the ocean, the students' choir from the Faculty (School) of Orthodox Theology of the University of Belgrade led by their professor of Liturgics, Dr. Nenad Milosevic, arrived on August 26th of this year in Los Angeles, California.

Their nearly month-long visit was filled with concert performances, visits to new places, common prayer, Eucharistic gatherings, spiritual renewal, and meeting clergy and faithful people throughout North America.

At the heartfelt invitation of His Grace Bishop Maxim of the Western American Diocese, his guests began their journey that turned out to be one of the most memorable events of their student seminarian days.

The members of the Choir are students chosen because of their love for divine services and the beauty of their musical expression at the cantor's stand of the School's St. John the Theologian Chapel. The Dean of the School formed the choir in the beginning of 2007. The Choir's obligation is to render responses during worship services in the Church. It fosters the chanting of folk Serbian Church hymns, singing of multi-part Russian melodies, and the tradition of Byzantine church music by following the typicon of Holy Mount Athos. Along with daily participation in worship services in the School's chapel, the choir has participated by invitation in the celebration of great feasts in some dioceses of the Serbian Orthodox Church by responding during Divine Liturgies and all-night vigils. Their first appearance was at a scholarly presentation honoring St. Sava at the Faculty in 2007.

The Choir consists of about twenty students. These young theologians desire to transfer their musical interest into our church and national heritage, which from ancient

continued on p. 5

At St. Sava Monastery Church in Libertyville, the Belgrade Theological Students' Choir is pictured with Bishop Joanikije from Serbia, Bishop Longin, Metropolitan Christopher, and Bishop Maxim.

(From left to right:) His Grace Bishop Mitrophabn, Fr. Malich, and Fr. Jockovic celebrate with children who attended St. Nikodmim Chapel Slava in Mars, PA.

Eastern Diocese Chapel Slava celebrated

A total of fourteen priests and three deacons were in attendance for the Hierarchical Divine Liturgy served at the annual slava celebration of St. Nikodim Chapel at Episcopal residence of the Eastern America on Saturday, September 6, 2008. All four Deaneries of the Diocese were represented with attendees coming from Ohio, Pennsylvania, New York, North Carolina and Washington D.C. Also present were Mother Ana and Sister Anastasia from Monastery Marcha.

In his homily, His Grace emphasized the strong connection between the St.Nikodim Chapel and the monasteries and churches of the Serbian Orthodox Church throughout the world and throughout the centuries.

His Grace spoke of the centuries old Serbian Orthodox tradition of building and beautifying monasteries and churches for the glory of God and the advancement of the Gospel. He referred to the beauty of the frescoes adorning the St. Nikodim Chapel and expressed gratitude for the iconographic work and for the donors.

continued on p. 5

IN THIS ISSUE:

Student Choir Tour, pps. 1 & 5
Teachers' Conference, pps. 1 & 3
Q & A with Bph. Teodosije, p. 5
Our View, pps. 6-7
Serbian Section, pps. 8-12

Teachers confer in Midwest

On September 6 about 30 lay educators gathered at the St. Basil of Ostrog Church in Lake Forest, IL, for the Sixth Annual Church School Teacher's Seminar sponsored by the Department of Christian Education of the Midwestern Metropolitanate.

To begin the seminar, all participants gathered in church to pray the Akathist to the Most Holy Theotokos. Afterwards, four speakers gave enlightening presentations on various topics.

Mrs. Mary Perisich, a member of St. Basil's parish, spoke on the "Impact of Modern Literature on a Child's Development." Mrs. Perisich began by discussing the negative impact that many current books offered and promoted in our schools have on the morality of our children. Such books as, And Tango Makes Three, Looking for Alaska and the Gossip Girl series, promote behaviors that are not condoned by the Church, but are considered "ok" in today's society. Many of the books assigned as literature in schools emphasize and condone negative aspects of society and behavior. She greatly emphasized the need of parents to be educated and aware of what is being taught in our schools and offered in our public libraries as classroom curriculum.

Mrs. Perisich stated that parents must also be aware of the Internet and what it offers — the games, "Face Book", "My Space", chat rooms — sites that our children have access to that have a potential for abuse. Advertising and media venues that promote a sexually permissive lifestyle are also targeting our children. Abercrombie & Fitch target 7-14 year olds with visuals that are adult-only in nature. Even our public schools have been stepping over parental rights, by sponsoring a "Day of Silence" promoting acceptance of the homosexual and gay lifestyle and offering emergency contraceptives without parental permission.

The fight for the morality of our children is difficult, for not only does the media (TV, movies and music) and corporate advertising promote an un-Christian lifestyle to our children, but many times our governmental bodies actually support their efforts. As Orthodox Christian parents we need to be educated, first in the teachings of our Holy Orthodox faith and

continued on p. 3

Fr. Deacon Vasilije Vranic addresses participants in the Midwest Metropolitanate's sixth annual church school teachers' seminar on September 6 in Lake Forest, IL.

THE PATH OF ORTHODOXY

The Official Publication of the Serbian Orthodox Church in the United States of America and Canada

EDITORIAL STAFF

English Section Editors
V. Rev. Rade Merick, Senior Editor
530 North Fourth Street
Steubenville, OH 43952
Fax: 740-282-0313
email:radmerk@comcast.net

Serbian Editor
V. Rev. Nedeljko Lunich
300 Stryker Ave
Joliet, IL 60437
Fax: 815-741-1883
email: nedlunich300@comcast.net

Rev. Milovan Katanic
65 South Keel Ridge Road
Hermitage, PA 16148
Phone:724-342-1198
email: frmilovan@stgeorgehermitage.org

Technical Editor
Vesna R. Meinert
Phone: 304-842-2927
Fax: 304-842-9302
email: vgtm@earthlink.net

V. Rev. Bratislav Krsic
2100 Continental Drive
Butte, MT 59701
Phone: 406-723-7889
email: FrBratso@aol.com

Business and Circulation Address
The Path of Orthodoxy
P. O. Box 883
Bridgeport, WV 26330

The Path of Orthodoxy is a monthly publication with a double issue printed for the months of July and August. Subscriptions are $12.50 per year for U.S. residents and $15.00 per year (U.S. funds only) for Canadian subsribers.

Letters to the editor are welcomed and encouraged. All letters and manuscripts submitted for publication must be signed and contain the author's name and address. Please send materials through email or MS Word format.

EDITORIAL

Orthodox Christian Education – an unending activity in our local parishes and homes

I would be remiss to not remind everyone that once again we are given the opportunity for Orthodox Christian Education within our local Eucharistic communities, our parishes. Indeed, in most of our parishes in North and South America, Christian education programs have resumed in September of this year. No one can argue that the beginning of Orthodox Christian education classes in parishes starts with much enthusiasm, which for various reasons wears off before the end of the year.

Can there be a "summer break" from Christian education in our local parishes and our homes? In answering this question we must first disqualify the misunderstood view of Orthodox Christian education that sees it as mere and even mechanical teaching and memorizing of Orthodox education curriculum. So then is the month of September a new opportunity for our Orthodox Christian education?

If we approach Orthodox Christian education as an ongoing activity within the context of living our Orthodox Faith in the home and in the local Eucharistic communities, then it seems that the answer to the above question would be no. On the other hand, if we admit that we are given another opportunity to begin our education efforts this past month, then this would mean that indeed we have narrowed down our education efforts solely to nine months of class instruction that are too often not executed in the most effective manner.

On the contrary, Orthodox Christian education is an ongoing activity that takes place every day in our local parishes and our homes. Yes, every community activity, e.g., social hour, parish annual assembly, youth rally, Sunday school, etc. is an educational activity. The community is the place for us to grow in holiness, to experience spiritual healing, and the place where we are challenged to live our Orthodox faith as holy men, women, and children. According to this understanding, then every member of a local Eucharistic community is a life-long student and teacher. Of course the same can be applied to our homes. The parents cannot teach their children if they themselves are not open to growing in faith and knowledge of Jesus Christ.

May the official beginning of Church School classes in our parishes be viewed as another opportunity to grow in faith; an opportunity to build up the Church, the Body of Christ, and to grow into infinite communion with the Triune God: Father, Son, and Holy Spirit. May God grant it!

Fr. Bratso Krsic

Save the date!

Nativity Fast Retreat at Shadeland

December 28-30, 2008

His Grace Bishop Dr. Mitrophan of the Eastern American Diocese has the scheduled the Third Annual Nativity Fast Retreat to be held at St. Sava Camp Shadeland. The retreat will begin on Sunday evening December 28 and conclude on Tuesday December 30, 2008. Each of the past two winter retreats provided a full schedule of healthy and enriching experiences. This year's program will be of the same quality. Children and youths between the ages of seven and seventeen are encouraged to attend. Registration is required by December 23, 2008. Questions regarding attending can be directed to Father Rodney Torbic.

The cost is $60.00 per youth which is payable at registration and includes lodging and meals. A detailed schedule with registration forms will be forthcoming. Please save the date and make plans to attend.

COMMENTARY

HALLOWEEN AND ORTHODOXY

While September is the beginning of the ecclesiastical year, which is marked by our commemoration of the great devotion to God and extreme ascetism of St. Symeon the Stylite, the old custom of the Celtic peoples of Britain, Ireland and northern France was to bring in the new year at the end of October, but in a much darker fashion.

According to an article by Russian Archpriest Victor Potapov, these people believed that physical life was born from death so it was logical for them to welcome the 'new year' in autumn when, as they believed, the season of cold, darkness, decay and death began. The Celts believed that a certain diety, called Samhain, was the Lord of Death. To him they gave honor at their New Year's festival. On the eve of the festival the Druids (priests of the Celtic cult) instructed their people to extinguish all hearth fires and lights and ignited one large bonfire, which was believed to be sacred. It was at the bonfire that sacrifices were made to the lord of Death, Samhain. They believed that their lord, pleased with the offerings, would allow the dead to return to their homes. It was this belief that brought the tradition of wandering about in the dark dressed in costumes depicting ghosts, witches and demons.

Another belief of these ancient people was that these souls, if they were displeased by the offerings presented at the bonfire, could provoke the wrath of Samhain, whose angels and servants could retaliate through a system of "tricks" or curses. Thus, the dialogue of "trick or treat". All of these things are a part of the modern "innocent" version of Halloween.

Each year the Orthodox, as well as all conservative Christians, make an effort to inform their flock of the spiritual dangers of taking part in this celebration. There is nothing new in this practice. After all, Christians have been making a stand against Halloween since the Holy Fathers of the early Celtic Church attempted to counteract this pagan new year festival by establishing the Feast of All Saints. While in the East this feast is celebrated on the Sunday after Pentecost, it was the custom of the Celts for the faithful to attend a vigil service on the evening of October 31 and a morning Divine Liturgy for All Saints on November 1, which remains the feast of All Saints in the West. It is interesting to note that it was this custom that brought us the term "Halloween". The Old English "All Hallow E'en", i.e. the eve of the commemoration of all those who were hallowed or saintly, became Halloween.

It is a name that sounds Christian but has absolutely nothing to do with it.

Fr. Milovan Katanic
http://frmilovan.wordpress.com

Cleveland's Njegos Choir competes in International Choral Festival in Serbia

Members of the Njegos Choir in Nis, Serbia in July.

A number of singers of the Serbian Singing Federation Njegos Choir of Cleveland, Ohio competed in the 22nd International Choral Festival Competition of the Balkans held in Nis, Serbia July 5-9. The Njegos choir competed in the sacred music portion of the program under the direction of musical director Milan Damljanovic. Over 35 choirs competed from diverse countries including, Sweden, Hungary, Bulgaria, Greece, Serbia, Ukraine, Russia, Belarus, and of course, the U.S. choir Njegos.

Accomplished, gifted choirs represented many countries in both sacred and secular programs. The artistic composition of the songs were carefully selected as Damljanovic had in previous years been a juror for this competition. The Njegos choir was honored to have two members of the Stevan Hristc Choir of Phoenix sing together with them. Both Lazo Mihajlovic and Gordana Stojanovic were a critical addition to the chior.

The competition opened with the parade of choirs, with over 35 choirs carrying flags and signs to identify their choir and country of origin. The opening ceremony had several special guests including Bishop Irinej of Nis and Mayor of the city, Mr. Smiljka Kostica.

The competition was televized live throughout Serbia. Viewers enjoyed the wonderful performances of so many talented choirs from many countries. There was also a daily press conference which was attended by invited guests including newspaper and television media from over a dozen countries. Milan Damljanovic was the speaker at the July 8 press conference and was a member of the discussion panel throughout the week.

As if the competition wasn't enough, the Njegos choir was asked by the festival committee to perform in Niska Banja. Of course the members immediately left to have an evening of singing in a casual atmosphere.

The choir was also invited to attend a farewell luncheon prepared by the members of Nis' Hor Branko to thank the Njegos choir for being such generous hosts during their visit to the U.S. Following the competition, Njegos members joined one of the Bulgarian choirs to do some sight seeing. The Bulgarian choir sang patriotic songs on the bus and in turn, Njegos singers sang a few of our own Serbian patriotic songs. An appreciation of other nations and ethnic music of various cultures was truly gained. It was a gift to meet so many talented singers from so many countries, truly a blessing.

The closing ceremony was beautiful. The Njegos choir was praised for keeping the tradition of song alive in the Diaspora. Thousands of viewers in over a dozen countries were privledged to watch the competition and read about it.

The members of the Njegos choir were humbled to have the opportunity to compete in such a prestigious event. The many hours of rigorous rehearsals now seemed worthwhile. Many new friendships were made and the importance of music as our culture was evident through everyone's efforts. This is a group which is truly working to keep our heritage alive through SONG.

By Mimi Dae

Midwest Teachers' Conference

continued from p. 1

secondly, in to what our children are being exposed, both in school and at home via the media, Internet, etc, so that we can stand firm in what's right in the battle for the morality of our children.

Fr. Deacon Vasilije Vranic, a doctoral student at Marquette University, and deacon at St. Sava parish in Milwaukee, spoke on the topic of "The Ecclesial Authority of Laypersons' Missionary Work". Deacon Vasilije stated that in our Church life, the role of the clergy is stressed, but then asked, " What is the role of the layperson in the life of the church?" He stated that we must look for the answer in both scripture and the history of the Church. In I Peter 2:9, we are called the 'royal priesthood', 'a chosen generation', and are all called to offer spiritual sacrifices to God through our prayer and good works. This was confirmed by the Fathers of the Church (especially of the Syrian provenance) who said that the layperson offers sacrifices of prayer to God on the altar of their heart. This offering is the 'priestly' function of the layperson. Moreover, if one's heart is the altar, then the whole body is a temple (cf. I Cor 6:19). The "ordained" priesthood and the 'royal' priesthood are on the same sacramental level because it is one Holy Spirit who makes both possible. The two aspects of priesthood must not be understood in terms of rivalry, because they are complementary and represent two different functions in the life of the Church. Deacon Vasilije stated that all of us are called to use the talents we are blessed with to build up the Mystical Body of Christ — His Church.

Above: Teachers at the Seminar on September 6 brainstormed on developing an effective lesson plan for a hypothetical class as part of the day's activities. Left: Participants listen to Fr. Dcn. Vranic's presentation on the role of laypersons in the life of the church.

Another member of St. Basil's, Mr. Daniel Dejanovich, spoke on the topic, "What is the relationship between cradle verses convert Orthodox Christians in the mission parish setting?" He touched on the struggles that we all face as Orthodox Christians whether we are cradle Orthodox or converts, and that struggles can be good- they are the crosses we bear on the road to salvation. Mr. Dejanovich also touched upon the questions: "Can Christian Education help bridge the divide between the Cradle and Convert Orthodox?" and "In what role can the priest and educators assist in that process?" He brought up many good points throughout his presentation, challenging us as educators to look to the converts for their knowledge of scripture, giving hearts and zeal for the Holy Orthodox Faith while drawing upon our cradle Orthodox to encourage the converts by sharing their ability to uphold the true Traditions of the Church.

Mr. Dejanovich called upon us all to remember Christ's teachings in Matthew 7:3-5 and not to judge our brother until we had removed the "plank from our own eye."

Fr. Radovan Jakovljevic, our Christian Education Department Director, next shared a power point presentation on the "Church School Dilemma." Challenging us with Christ's great commission for all of us, he reminded us of our Lord's words in Matthew 20:19-20, "teaching, baptizing and observing." As educators we have taken on His command to "teach" and while doing so, "observe" or follow His teachings throughout our life. Our most important teaching tool is to lead by example. Fr. Radovan pointed out many of the problems we face in our Church Schools. Throughout his presentation he offered excellent guidelines and directions to follow that would help deal with any of these we may face. Being too numerous to mention in this short article, Fr. Radovan has offered to make his presentation available to Church Schools for direction and guidance.

After these fine presentations, the participants were divided into groups to practice lesson planning and curriculum decisions. Challenged with planning a lesson for a very specific age group around a specific topic and scripture quote in a few minutes, the groups pulled together and came up with very good lessons to attain their objectives. Each group did and excellent job presenting their plans to the rest of the participants.

During lunch, Father Radovan showed part of a DVD entitled, "Surviving Your Adolescent" with Dr. Thomas Phelan presenting. It touched on the relationships between parents and adolescents and how to address issues that come up during this stressful time. Fr. Radovan praised Dr. Phelan's approach to handling issues and suggested that it be offered at a youth/ parent conference or workshop.

This was an excellent seminar giving teachers from all over the diocese a chance to meet each other, discuss concerns and learn new things. A special thank you must be extended to Fr. Vladimir Vranic and his parishioners for hosting this event. With special thanks to Mrs. Jelica Kostov for preparing all the delicious food and Mr. Daniel Dejanovich who gave each of the ladies present a beautiful orchid corsage.

Diane Markovina
Church School Superintendant
St Sava Serbian Orthodox Church-Milwaukee, WI

Dcn. Aleksa Pavichevich ordained to the Holy Priesthood

Columbus, OH - On September 28, 2008, Deacon Aleksa Pavichevich was ordained to the Holy Priesthood by His Grace Bishop Dr Mitrofan of Eastern-American Diocese of the Serbian Orthodox Church. His Grace concelebrated the Hierarchical Divine Liturgy with Protopresbyters Mateja Matejic and Dragoljub Pavichevich, St Vladimir's Seminary Chancellor Archpriest Chad Hadfield, and St Stevan's Parish Priest Father Isak Kisin.

Father Aleksa and his wife Emily have been active members in the life of Columbus' Serbian Orthodox Parish St Stevan of Dechani. Together they worked on developing the parish website, organizing fund raising activities, planning church events and serving in other capacities including committees, groups and at divine services.

In September of 2005, with the blessing of His Grace Bishop Dr Mitrofan and the encouragement of Fr Isak Kisin and Fr Dragoljub Pavichevich, Father Aleksa departed for Crestwood, New York to attend St Vladimir's Seminary. During that time Popadija Emily worked as a special education teacher in the Bronx and studied choir conducting at St Vladimir's. Father Aleksa worked in technical support at the seminary while completing his degree. Father Aleksa and Emily celebrated the birth of their first child, Sophia, during their final year at St Vladimir's. During that final year Father Aleksa also took on the additional responsibilities as a Resident Advisor on campus and as Deacon at St Sava's Cathedral in New York City.

The St Stevan's community wish all of the Lord's blessings on Father Aleksa as he begins his priestly ministry.

IOCC Hurricane Appeal

(Baltimore, MD) -- As rescuers conducted the largest search and recovery operation in Texas history, officials in 11 states were assessing the cumulative damage of the 2008 hurricane season after two tropical storms and two hurricanes made landfall in the U.S. in just four weeks.

International Orthodox Christian Charities (IOCC), which mobilized its Emergency Network for this year's severe weather including the Iowa floods and Hurricane Gustav, has been in contact with Orthodox hierarchs in the affected areas and deployed a team of IOCC staff and Orthodox clergy known as the "Frontline". They are now in Texas evaluating the aftermath of Hurricane Ike and coordinating a relief plan with IOCC partners on the ground.

IOCC is issuing an emergency appeal for its continuing response with cash funds going towards immediate clean-up and recovery efforts. Orthodox faithful, including Sunday Schools, youth groups and others, are also urged to continue providing emergency clean-up buckets and health kits for shipment to the Gulf Coast (for information on assembling the kits go to *http://iocc.org/emergencykits.aspx*. IOCC distributed 1,000 such kits in New Orleans and Baton Rouge immediately following Hurricane Gustav.

Cash donations can be made by calling IOCC's donation hotline toll-free at 1-877-803-4622; by making a gift on-line at *www.iocc.org;* or by mailing a check or money order payable to "IOCC" and writing "US Emergency Response" in the memo line to IOCC, P.O. Box 630225, Baltimore, Md. 21263-0225.

The Condition of Serbs in Kosovo Today —And How to Help Them

A question-and-answer session with His Grace Bishop Teodosije of Lipljan, held at Holy Assumption Serbian Orthodox Church, Fair Oaks, California, June 18, 2008

Thank you very much for your kind, heartfelt welcome. Thank you to our fathers and to all of you….

I would like to add to my words that I spoke in the church.

First, our blessing is that we are still present in Kosovo: our churches, monasteries, monks, nuns, and the faithful people.

We truly had a turning point in the 1990s, when the Serbian police and government institutions left Kosovo. Our turning point was the fact that Bishop Artemije, with his monastics and priests, stayed in Kosovo—although he had to leave Prizren, and some other monasteries were abandoned as well. In the areas where the Serb population was in the majority, and in the larger monasteries, we were able to obtain protection. The most important thing is that our people, monastics, and priests wanted to stay there.

However, we have continued to receive threats and have continued to be attacked. For example, our monastery of Visoki Decani was attacked four times. A total of twenty-three grenades were launched at the church, but thank God, none of them hit the church. Though they were shot from a great distance, nonetheless their purpose was to attack us and instill fear in us.

However, God and the holy King Stefan, whose incorrupt relics have been in the monastery from its founding to this day, protected us and continue to protect us.

In regard to other monasteries, the Monastery of St. Joanikije of Devic, has been robbed twice: the Albanians took everything from it in 1999 and 2004. In 2004 the monastery was burned down completely. Today six sisters have returned to the destroyed Monastery Devic and, thank God, the renovation begun four years ago is almost complete.

I have said all this to emphasize the fact that, despite all the struggles and suffering and extreme difficulties entailed in living in Kosovo and Metohija, our God continues to pour out His Grace upon all of us, and we and our people continue to live there.

We have monasteries that are protected by UNMIK soldiers twenty-four hours a day, such as Visoki Decani and the Patriarchate of Pec.

The goal of the Albanians is to force us to flee Kosovo so that they can tell the world that they built those monasteries—that our monasteries are actually their cultural treasure. Of course, they have not succeeded in this, because our monasteries continue to grow; our monks and nuns live there.

Q: What are the United Nations and America doing for us and our people in Kosovo and Metohija?

A: An international community has been in Kosovo since 1999, with both a military and a civil presence. They are in control. To some extent, they have given us support, though it is very limited. They have done what they have chosen to do. We have been able to obtain safety or protection zones around our monasteries.

This is because Albanians had a plan to build factories around our monasteries. So, being able to gain these protection/safety zones, we protected not just our monasteries, but also the surrounding area and its natural resources. As you know, the negotiations that took place in Vienna and the Ahtisaari plan to protect, to some extent, the Serbian Orthodox Church and people was not accepted, because this plan meant the acceptance of an independent Kosovo by the Serbian government and people.

On June 15 of this year, the Kosovo constitution was implemented. With that our situation was made even more difficult, because many areas of governing responsibilities were transferred to the Albanian government from the international community.

In terms of help for our monasteries, we have received aid from the offices of various countries, such as the United States of America. For example, when the Albanians initiated numerous projects around our monastery that could have threatened our existence, we were able to stop those, thanks to the intervention of the American officials. So, we are in a situation of seeking help from those countries that contributed to Kosovo's independence.

We who live south of Kosovska Mitrovica are totally surrounded by Albanians. We are victims of the Albanians and of all those countries that contributed to Kosovo's independence, but we are also the victims of Belgrade's politics, because everything that Belgrade is doing now has a certain price for the northern part of Kosovska Mitrovica. However, for those who live in enclaves, the situation is much harder.

Q: It seems to me that people in this country need to change the attitude in the State Department and our government toward Kosovo and Metohija. We've had demonstrations and we've written letters. So from your perspective, what is the most effective thing that people here can do?

A: It's hard to say in one word what should be done to cause a change. It's a step-by-step process. All Serbs, those living here in the diaspora and in the homeland, should look at Kosovo as the most rare and precious thing that we possess. Unfortunately, some of our people look at Kosovo as a lost cause, and this is not good at all.

I heard some international politicians stating that the Serbs will raise their voice now for a very short time, but in the end they'll give up.

As a nation, we should wisely work on preventing the Western countries from using our mistakes against us, and claiming that the things we're trying to do are against their laws. We have to turn to our own problems and work on addressing our domestic issues that we have failed to confront. The mistakes that we have made can be corrected. We should look seriously at these issues in the government and the Church. Only in this way will others take us seriously. However, it is possible to change.

Q: To what extent do you think that those monasteries that are under the UNESCO protection are safe and protected? Is UNESCO's role being fulfilled?

A: A few years ago, Visoki Decani was the first monastery designated under UNESCO protection, and then later the Pec Patriarchate, Gracanica Monastery, and Bogorodica Leviska, in the city that was erected by the Nemanic dynasty. These four holy shrines were erected by our holy rulers during the Nemanic dynasty. In our conversations we always mention that these four holy places are under UNESCO protection. In practice, however, it's a different story. We don't have any concrete benefits. If these places were not protected by the military, mere UNESCO protection would have no meaning.

Since 1999, some of our most valuable monasteries have been destroyed; for example, Bogorodica Leviska. The Albanian mob destroyed Bogorodica Leviska in the presence of the world's most powerful army (NATO). The most tragic moment in all this is that no one was held responsible for destroying it.

So, really, without the protection of the soldiers, without stone walls, there is no protection. We built a wall around the Patriarchate of Pec—even though the Albanians didn't like it—because this wall makes it harder for them to attack us.

This year we began a new project—to build a stone wall around Visoki Decani Monastery. The stone wall is our only protection. Without the wall, we would continue to be open to attacks. If we are attacked, we have no one to complain to; their police are corrupt.

I think that UNESCO as an institution is in crisis.

We still have not officially received a certificate for the pronounced protection. We have not received any monetary help. There has been no concrete action concerning the preservation of the monasteries and churches. There has been a conference concerning the reconstruction of the churches destroyed during the Pogrom of March 17, 2004, but nothing has happened yet.

In addition, UNESCO is not sure with whom to work—i.e., with the government of Serbia, or UNMIK, or the government in Kosovo, or someone else. The situation is rather complicated.

Q: What did the Church do about the fact that Albanians published a monographic review with UNESCO of Albanian cultural monuments, in which they mentioned our two monasteries as their own?

A: In regards to the conference that was held in Paris: our Church sent its representative, Bishop Irinej (Dobrijevic), who is currently the bishop in Australia. He acted really well in exposing the deceptive publication of the Albanian ministry of culture in Kosovo. In these publications, the Albanians claimed that two of our own monasteries are Byzantine monasteries built by Albanians. They don't want to admit that these monasteries are Serbian monasteries. This is what the Albanians teach even their children. For example, they teach that the Albanian clan Gashi built the Decani Monastery. Albanians falsely present this to the world. Of course, they cannot fool those who are informed about us.

Q: What do our people in Kosovo do for income and survival? Is there hope?

A: People live with great difficulty in Kosovo and Metohija. One percent of our people receive salaries and pensions. Those are the ones that work for the public school system or the government. Some people receive aid, consisting of 40 euros. Some of them grow vegetables, but they cannot sell them in the market, because Albanians will not buy them.

It's very hard, especially for families with children. They have no future for their children, so they are the ones who look for any opportunity to leave. People might be able to sacrifice themselves, but they cannot sacrifice their children.

The way that the system in Kosovo is set up today gives no guarantees for anyone but Albanians. Essentially, most of our people are unemployed. In some cities we have hospitals without Serbian employees. The same is the case with other public offices. We might have one or two representatives in some counties or police stations, but this is rather rare. Of course, I've said this in regard to the area south of Kosovska Mitrovica.

Those north of Kosovska Mitrovica rely heavily on support from Serbia. None of our people north of Kosovska Mitrovica want to recognize this reality, so eventually this too might make their situation even more difficult.

Q: Recently I was informed about an organization of women in Kosovoska Mitrovica that feeds our people there. This project costs them 1,500 dinarii a month. How can we safely send money from here so that it reaches the right place and the right people? Perhaps we could have each parish here in the diaspora sponsor one town. It seems that organization on our part is very important; and, in turn, this might assure a safe deliverance of the funds to the right hands.

A: This is a very important question. It can be done as long as we stay organized—we who are in Kosovo and those of us outside of Kosovo. You in the diaspora can help a lot. The same can be done by neighboring countries, e.g. Bosna and Herzegovina, etc. This certainly can be done.

There is a ministry in Kosovo. They have representatives who are appointed by political schemes, and as a result they are not very influential.

I personally am not a diocesan bishop, so I cannot do anything without the blessing of our Bishop Artemije. I do know that your local bishops have brought assistance that has been given to our people in Kosovo. Our Monastery Decani has a fund that has been blessed by the Ecumenical Patriarch and our Bishop Artemije. The president of this fund is Archimandrite Nektarios Serfes.

To directly answer your question, perhaps I could assume the responsibility for our families in Metohija. The whole of Metohija has six hundred children. Our monks have recently distributed money that was given to us by a lady from Canada to all the children. We have also distributed shoes to all the children. For Christmas, we gave out two hundred pigs. We do as much as we can.

There are families with many children— four or five children.

We could link sponsoring families with those in need in Kosovo. Sponsoring families could make regular electronic deposits or contributions for families that they choose to sponsor. This would mean a lot to these families and it would certainly secure their stay in Metohija.

The areas that really could use help are, among others, Novo Brdo and Kamenica.

We have four soup kitchens. There are people that do not have anything. Your monetary help would certainly make a difference, but more so your care and love for them. This would certainly mean a lot to them. They would be encouraged to stay in Kosovo.

Q: Your Grace, it seems that our people trust the Church most. Therefore, it seems that it would be best to send all the help through the Church or diocese.

A: As I have mentioned, I have appointed three monks whose obedience it is to go around and visit our people in Metohija, and provide some assistance. Each family that they visit always has a specific need: one family might need a roof, and one might need a grass cutter. Everyone needs something. That means a lot to them, and they need it at that given moment. Through our providing these much-needed items and help, our people are putting more trust in the Church. Again, we are doing what we can.

Often our people in Kosovo hesitate to take this help. They say, "How can we take this from our Church?" But I tell them that this has been given to us to pass on to them; that we are only a channel to pass all this help on to them.

I would suggest that each county in Serbia take on a village to sponsor.

There is the town of Stari Grad (Old City) that helps the village Gorazdevac, Monastery Decani, and the Monastery of the Patriarchate of Pec. They help them regularly by supplying whatever is necessary. It takes one person, who motivates others, to make a difference.

We can make a difference by helping one family at a time. Your question is great!

We can make a difference. One family at a time.

Ecclestiastical Court
in the Eastern American Diocese

In the Ecclesiastical Court of this Diocese, divorce proceedings have been initiated by Predrag Pavic from Chicago, IL, against his estranged wife Lisa Gorham, whose current address is unknown.

Whereas the wife's whereabouts are unknown, and unless She responds to this public notice within 14 days from the date of publication of this notice, the Court hereby appoints V. Rev. Stavrophor Rastko Trbuhovich, parish priest of St. Stephen Serbian Orthodox Church in Lackawanna, NY, as proxy for the defendant, in accordance with Article 56 of the Statutes for Ecclesiastical Courts, whereby this case shall proceed and be concluded, the decision of which shall be binding upon both parties.

From the Office of the Ecclesiastical Court of the Serbian Orthodox Diocese of Eastern America in Mars, Pennsylvania.(Ecc. 27/08).

Belgrade Theological Students' Choir tours America

continued from p. 1

times did not use musical notation to pass on its traditions. Serbian medieval music (which shares many similarites with Byzantine structures) achieved its greatest height in the milieu of Mount Athos at Hilandar Monastery. This aspect of the choir's repertoire is supplemented by newer compositions of Serbian, Russian, Bulgarian, and American musicians. Similar to the steward from the Gospel who from his treasure takes out old and new, so these students showed to their audiences in California, Nevada, Arizona, Illinois, New York and Pennsylvania that it is possible for ancient and modern to exist in harmony. They also showed that an Orthodox choir cannot neglect its past. The rhythm and dynamics with which these young men sang portray the potential of Orthodoxy's authentic inheritance. A new era has brought a great number of compositions from various singing traditions. This is a logical consequence of the dynamic world in which we live, where new sounds represent the pulse of various times and places (e.g. Russia, Bulgaria, etc.). Having all this in mind, choir members presented to their audience a repertoire based on compositions of foreign and domestic authors. Besides an interesting spiritual effect, these performances abound in original musical-rhythmic solutions as well as unexpected dynamics and tone colors. The choir shares the goal of all authentic artistic creators in Orthodoxy: to bring a fresh interpretation to compositions from all epochs and places.

The bishop arrived with his honored guests on the eve of August 26th at St. Steven's cathedral where the local clergy and laity welcomed them and served doxology.

St. Vladimir's: The Belgrade Theological Faculty Student Choir is seen in the chapel of St. Vladimir's Orthodox Theological Seminary near New York City, together with His Grace Bishop Maxim and Fr. John Behr, Seminary Dean. The Choir spent several days at the Seminary experiencing the life there and singing a concert and for services, as well as visiting St. Sava Cathedral in New York for a concert. The Choir also had the opportunity to visit Holy Cross Greek Orthodox Seminary in Brookline, Massachusetts and St. Tikhon Orthodox Seminary in South Canaan, PA.

In the first few days of their stay, while they traveled to Sacramento, the guests had an opportunity to explore the sun filled scenery and beauty of the New continent. On August 28th they responded to the Hierarchical Liturgy at the Assumption (Dormition) of the Most Holy Mother of God Church. This vibrant parish received many blessings this day: the opportunity to gather for the Eucharist around two hierarchs, to celebrate their church feast day, to witness and participate in the ordination to the priesthood of Protodeacon William Weir, to present an evening concert, and meet many local Orthodox clergy.

The concert at the Assumption of the Most Holy Theotokos parish followed the Paraklisis to the Most Holy Mother of God and the cutting of the Slava kolach. The performance was a repertoire of folk Serbian Church hymns, multi-part Russian melodies, and traditional Byzantine church music.

On Friday morning and afternoon the students visited St. Herman of Alaska monastery in Platina, California. In the evening the guests arrived in Jackson, California, where the annual Diocesan Days celebration was already in full swing. This annual event of the Western American Diocese traditionally takes place on Labor Day weekend, and always in Jackson, the home of St. Sava church, the oldest Serbian Orthodox Church in North America build in 1894. St. Sava church is now home to the earthly remains of Fr. Sebastian Dabovich, the first American born Orthodox priest.

The weekend gathering was marked by the common goal, the goal set forth as the theme of the Diocesan Days: Growing in the grace and knowledge of Jesus Christ (2 Peter 3:18). The students' choir sang responses to all the services and gave two spiritually uplifting concerts, one on Saturday evening and a shorter selection on Sunday during the banquet. Professor Nenad Milosevic gave a lecture on Friday on the theme: "The Manner of Accomplishing the Holy Mysteries", generating a deep reflection and dialogue by all present. His Grace Bishop Joanikije gave a lecture during the parent-teacher conference. His message was to continually and affirmatively be open to the grace of our Lord. He also on several occasions reiterated the message of His Holiness Patriarch Pavle, whom he saw before his arrival to America, that we should continue loving God and His Church, to love and live our Orthodox Faith, and to live in unity supporting each other. His Grace Bishop Maxim gave a homily on Sunday on the Gospel of St. Matthew 18:23-33, urging the faithful to heed the Gospel of the day, to live as members of Christ's Body, His Holy Church, encouraging us to forgive each other seventy times seven.

On Sunday evening, August 31, His Grace Maxim and His Grace Joanikije, professor Nenad and the students choir left Jackson for San Francisco. There, at the Russian Cathedral of Joy of All Who Sorrow, in the presence of four hierarchs, Bishop Kiril, Bishop Benjamin, Bishop Maxim and Bishop Joanikije and their Royal Highnesses, Prince Alexander and Princes Katherine Karadjordjevic, they sang a rich selection of Russian, Serbian and Byzantine hymns.

The choir continued from San Francisco to Las Vegas, Nevada, then to Phoenix, Arizona, to St. Anthony's Greek Orthodox monastery, St. Paisius Serbian Orthodox Monastery, San Diego and Escondido, California.

On Saturday, September 6th, the hierarchs and students' choir celebrated Divine Liturgy at the newly established monastery of the Meeting of our Lord in Escondido. The Liturgy was celebrated outside, since the newly built chapel could not accommodate all present. The choir sang responses during the Liturgy, creating an atmosphere of fellowship with God. Following the Liturgy the hierarchs, clergy, choir and faithful proceeded toward the dining area singing troparia and hymns as is the custom in monasteries. The reading from the lives of saints permeated God's creation leading to magnificent praise. A small selection of hymns and folk songs was performed by the choir and diocesan deacon Nenad Radanovic. Later that day, the choir gave another concert at St. Mark Antiochian Orthodox Church.

On Sunday, September 7th, the choir gave two concerts, one at St. Steven's Cathedral in afternoon hours and the other later that evening at St. Nicholas Antiochian Orthodox Cathedral.

Three days later the choir arrived in Chicago. Here too they had a very busy schedule. They visited St. Sava School of Theology in Libertyville and the Holy Resurrection Cathedral in Chicago, Illinois. Over two hundred Orthodox faithful were seated in Holy Resurrection Cathedral what proved to be a very memorable event. The local parishioners were blessed with the presence of Metropolitan Christopher, Bishop Joanikije from Serbia, Bishop Longin and Bishop Maxim. Several of their guests were clergy representing many of the Orthodox jurisdictions in the Chicago area.

The following day they participated in the Liturgy at St. Sava Cathedral in Milwaukee, Wisconsin, on the Feast Day of the Beheading of St. John the Baptist and gave a concert that evening.

Without a break, the next stop for the choir was St. Vladimir's Seminary in Crestwood, New York. There they sang the responses to a Hierarchical Liturgy celebrated by His Grace Bishop Maxim. Following the Liturgy, the seminary's dean, Fr. John Breck, welcomed his guests, after which they gave a concert. The Seminary is located in the Crestwood neighborhood of Yonkers, New York, in suburban Westchester County, close to nature but only thirty minutes by car or train from the rich cultural and educational resources of New York City. The eleven-acre seminary campus is crowned by the beautiful chapel, dedicated in 1983. The next stop was St. Sava Cathedral in New York City. From New York the choir continued on its way to St. Tikhon's Seminary in South Canaan, Pennsylvania.

The last day of their tour in America was at the Holy Cross Greek Orthodox Seminary in Brookline, near Boston, where they gave yet another spiritually uplifting concert on Tuesday, September 16. Later that evening a second concert was performed at St. Sava Serbian Orthodox Church in Cambridge, Massachusetts.

The choir returned to Serbia enriched spiritually by sharing in the Orthodox Christian faith they found in America, having deposited their contribution into the treasury of its musical development and growth.

As with everything in the Church of Christ we labor and pray for a fruitful season, so it is with this tour of our young theologians. We prayerfully await the fruit to start growing, with our prayers and reflection continually watering the soil upon which the musical seeds have been sown.

Apostles to Slavs remembered in Greece

Thessaloniki, Greece—Municipal authorities in the northern port city of Thessaloniki have unveiled a monument dedicated to Saints Cyril and Methodius, the two Byzantine Greek brothers born in the city in the 9th century AD. The saints are credited with devising the Glagolitic alphabet used to transcribe Old Slavonic, thereby opening way for the Cyrillic alphabet, as well as preaching Christianity in Pannonia and Great Moravia, thus earning the distinction of "Apostles to the Slavs". The monument, a stele shaped as an open book with depictions of the two saints and engraved Cyrillic letters, was erected in front of an Orthodox cathedral dedicated to the two medievel Thessaloniki brothers, who are also shown facing north, towards the land of their missionary work. The monument is the creation of sculptor Dimitra Stavrinidou, engraver Vangelis Galinos and architect Dimitris Galinos.

Historic bells return to Moscow monastery from Harvard

Moscow, Sept. 17 (ENI)— Russian President Dmitry Medvedev was the first person to ring a set of treasured bells after their return to the Danilov Monastery, the seat of the Moscow Patriarchate, from Harvard University, where the bells had spent decades, following the 1917 Bolshevik Revolution.

The 18 bells ended up at Harvard after the Soviet government sold them as scrap metal to a U.S. industrialist, Charles Crane, in 1930. Crane bought the bells to save them from being melted down, and donated them to Harvard University in Cambridge, Massachusetts, where their ringing out from a tower became one of the institution's most familiar sounds.

Eastern Diocese Chapel Slava celebrated

continued from p. 1

His Grace's homily referred to the holiness that can be felt upon entering an Orthodox church and this is an experience certainly relevant to entering the St. Nikodim Chapel.

A good number of children were in attendance for the Slava celebration and provided additional joy in the turning of the blessed Kolach.

A Litany for the Departed was included in the Divine Liturgy with prayers offered for departed hierarchs, clergy and faithful of the Diocese.

At the Slava dinner that followed the Divine Liturgy, His Grace made special point of thanking the Federation of the Kolo Srpski Sestara for not only providing for the luncheon but also for being helpful at Shadeland Camp, particularly for the Diocesan Day celebration.

V. Rev. Rodney Torbic

Our View

The Youth Pages of The Path of Orthodoxy, October 2008

The Third Annual High School Youth Conference of the Serbian Orthodox Church in North & South America

• Los Angeles, CA • August 6-10, 2008 •

Keyword God... R U Connected?

Hollywood vs. Holy Wood: The Power of Image

Part II

The fourth, and final full day of activities, began with a Pan Orthodox Youth Festival held at St. Nicholas Antiochian Orthodox Christian Cathedral in Los Angeles. The teenagers were warmly welcomed to a continental breakfast and given the opportunity to mingle and meet other teenagers from Orthodox communities all over the Los Angeles municipal area. The teenagers participated in two exercises designed to break the ice and interact with the other teens. The first exercise was titled “Getting to Know You” and consisted of a human treasure hunt where the participants had to get signatures from other teenagers who met certain qualifications such as, someone who attends St. Nicholas church. The twenty minute exercise had all the teenagers interacting with each other and learning about each other very quickly. The winner of this exercise was Sarah Nezich from Detroit, MI and third place was awarded to Savo Majstorovich from New York, NY. Congratulations Sarah and Savo!

Following the first exercise, Father George Taweel once again presented on Hollywood vs. Holy Wood: The Power of Image. A notable difference in the Saturday presentation included some behind the scenes looks at the making of The Kids Ten Commandments, an animated production by Fr. George’s company.

The second exercise consisted of a sheet of 30 questions, 15 about Hollywood and 15 about Holy Wood. This was a test to see who could answer more questions correctly. The teenagers were able to discuss the questions with each other and then found out which topic they knew more about, the entertainment industry or the church.

Following Father George’s presentation all of the teenagers congregated in the church for a beautiful Akathist to St. Herman of Alaska and some inspirational words from His Grace, Bishop Joseph, Bishop of the Antiochian church in Los Angeles and the West. The group then boarded the bus to return to USC.

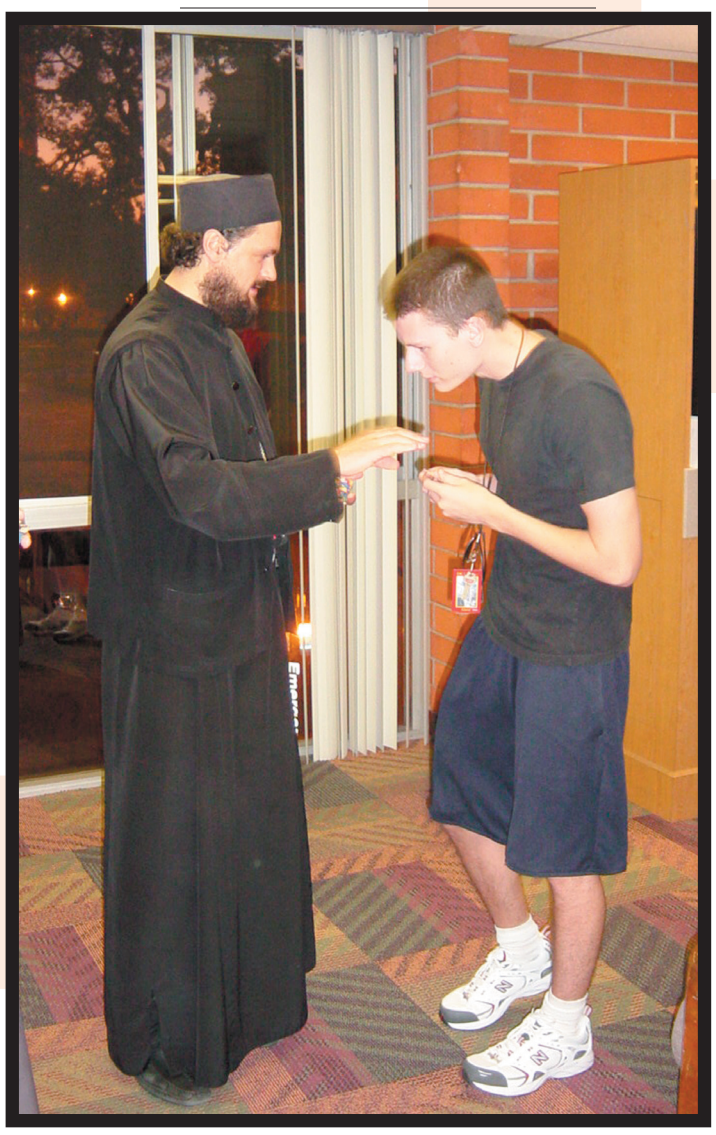

Clockwise from the top: Universal Studios Back Lot Tour…WOO HOO! Christian Gunther receiving a Blessing from His Grace, Bishop Maxim. “And the Winner Is…” Natasha Trajkovich, Ping Pong

After dinner on Saturday the teenagers congregated in the common area of the dorm to complete some final requirements for the retreat, a survey of their opinions of the experiences from the week, and a paragraph about their experiences to be printed in future editions of “Our View”. They were given free time to relax, mingle, play basketball, pool, ping pong, or just hang out with new and old friends. As dark fell over the campus everyone was given a special treat, a slide show of pictures taken of the conference organized by Andreana Ceko from Los Angeles. The wonderful slide show, put together over a four hour window that same day, went through dozens of pictures taken by Father Nikola Ceko and was put to music. Some great pictures of the week’s activities were included, but perhaps the funniest pictures were of Alex Osman from Aliquippa, PA looking at the girls sitting on either side of him. Special thanks to Andreana for organizing this beautiful slide show. Following the slide show the teenagers were treated to ice cream sundaes and evening prayers before calming down and turning in for the final night of the conference.

Sunday morning check-out took place at 8:00 am, after which everyone boarded a bus for St. Stevens Cathedral in Alhambra, CA, for Matins and Divine Liturgy. The beautiful service took place in the magnificent church and was very inspirational. Alex

continued on the next page

Keyword God... R U Connected?

Left: Alex Osman Chanting the Epistle During Divine Liturgy

Below: The boys taking a refreshing break at the Burge home.

continued from the previous page

Osman did an exceptional job of chanting the epistle during Divine Liturgy. After Liturgy, everyone congregated in Father Nikola's backyard for In-N-Out Burgers for lunch. This southeast chain of burger restaurants (California, Arizona, Nevada, and Utah) was the perfect meal for 42 teenagers to complete their conference. After some tearful goodbyes the bus for the airport loaded up and everyone went their separate ways, full of memories of inspirational activities and new friends, and the anticipation of next year's conference to be held in the Eastern Diocese.

The Youth Ministry Committee of the Serbian Orthodox Church in North and South America would like to thank the following for making this wonderful conference possible:

The youth who attended the conference. These teenagers demonstrated the Glory of God over and over throughout the conference and instilled confidence and faith in the future of the Serbian Orthodox Church in North America

His Grace Bishop Maxim and the people of the Western American Diocese for opening their doors and hearts and hosting this year's conference.

His Eminence Metropolitan Christopher, His Grace Bishop Dr. Mitrophan, His Grace Bishop Longin, and His Grace Bishop Georgije for their support of these conferences and all of our youth ministry activities.

Father Nikola Ceko and the staff of St. Stevens Cathedral for assisting with the local planning and coordination for the retreat.

Father George Taweel, Father Dragan Petrovic, and Becky Kesich for preparing inspirational presentations to help the teenagers grow in their faith.

Our chaperones: Nancy Cora, Zora Lytkowski, JoAnn Gummo, Becky Kesic, Brian Hayden, and Chris Rocknage who tirelessly worked with our youth, coordinated activities, and demonstrated their love for our children - our young Church.

The University of Southern California and the staff of Pardee Tower for being gracious hosts and providing a fantastic facility for our conference. Their assistance throughout the week was critical to the success of the conference.

The Burge's for opening their beautiful home to 42 teenagers and several adults. This activity was a high point in the conference and will be remembered fondly by everyone who had the pleasure of attending.

His Grace, Bishop Joseph and the staff of St. Nicholas Cathedral for organizing and hosting the Pan-Orthodox Youth Rally. Their warm hospitality made for a nice opportunity for the teenagers to mingle with youth from other jurisdictions.

All members of the Youth Ministry Committee. Their diligence and perseverance have resulted in another very successful conference for our youth. The effort they put forth and the resulting impact to our children show that Christ is in our midst and always shall be.

V. Rev. Steven Rocknage, Chairperson
V. Rev. Bratislav Krsic
Rev. Dragan Petrovic
Rev. Radovan Jakovljevic
Chris Radanovic
Becky Kesic
Brian Hayden
Laurie Burge
Milan Radanovic

Once again, the youth who participate in these conferences are an inspiration for all of us.

In Christ's Love
Chris Radanovic

Jesus gives bread to the hungry

(retold by Sophie Koulomzin)

There were always crowds of people gathering around Jesus. As soon as the people in a village or in a town heard that Jesus was there, they would come out and surround Him. They would bring their sick people for Him to heal. They would also listen to His words and ask Him questions. Hour after hour they would stay with Him or follow Him as He walked along the roads.

One day Christ said to His disciples: "Come with Me to a quiet place, away from the crowds, and let us rest for a while." So they all went into a boat and rowed across the lake to an open place where no one lived. But the people saw them going, and they went on foot around the end of the lake to find Jesus and His disciples. When Jesus saw how eager they were to be with Him, He was sorry for them. He talked to them and healed those who were sick.

The day went by and it was evening. A great crowd was still pressing around Jesus. His disciples said to Jesus: "It is getting late and we are far from any village. Send the people away so that they might go and buy themselves some food before it is night."

But Jesus answered: "They need not go away. You can give them something to eat here." The disciples said: "We have not enough food with us. We would have to go to the next village and buy a lot of bread to feed them all; and even then it would be only a small piece for each person."

Andrew, one of the disciples, said: "There is a little boy here who has two small fishes and five loaves of bread. But that isn't enough for such a great number of people." Jesus asked the little boy to come up and give Him his loaves or bread and his fishes.

Jesus told the disciples: "Tell the people to sit down." Everyone sat down. There were about five thousand people gathered there. Jesus took the loaves of bread and the fishes and said a prayer of thanks over them. Then He passed them on to His disciples, and the disciples began to pass out the food to all those who were sitting on the grass. People passed on the food from one to another. They passed it on and on and still there was more to be had. When everyone had eaten and no one remained hungry, Jesus told His disciples to gather up the crumbs so that nothing would be lost. The disciples gathered up the bread that was left. This leftover bread filled twelve baskets.

When the people saw what had happened they said to each other: "This is truly the Savior that God has promised us." They wanted to make Jesus their king, but Jesus did not want to be a king on earth. His Kingdom was in heaven and was not like other kingdoms. He left the crowd of people and went up on a mountain all by Himself to rest and pray to His Father.

(taken from Little Falcons, Vol. 7, No. 4, 2000)

Our View

Our View is the official publication of The Serbian Orthodox Youth Ministry Committee and is a regular feature of *The Path of Orthodoxy*. Comments can be directed to the committee via e-mail at: youth-ministry@earthlink.net, or via regular mail at: The Serbian Orthodox Youth Ministry Committee, 260 Sue Drive, Hummelstown, PA 17036.

Српска Секција

Стаза Православља

Посета Хора студената Богословског факултета Универзитета у Београду

На позив Његовог Преосвештенства Г. Максима, епископа западноамеричког Хор студената Богословског факултета у Београду боравио је у посети Епархији западноамеричкој од 26. августа до 19. септембра 20008. У пратњи Хора био је епископ будимљанско-никшићки Г. Јоаникије и професор др Ненад Милошевић.

У току од четири недеље хор је посетио више парохија и манастира у Епархији западноамеричкој, Митрополији средњезападноамеричкој и Епархији источноамеричкој. Хор је посетио и неколико сестринских Православних цркава и одржао пригодне концерте. Да поменемо неке од парохија које је Хор посетио и одржао концерте: Џексон, Калифорнија, Сан Франциско, Калифорнија, Финикс, Аризона, Ескондидо, Калифорнија, Ирвин, Калифорнија, Алхамбра, Калифорнија, Лос Анђелес, Калифорнија, Чикаго - Либертивил, Илиноис, Милвоки, Вискансин, Tuckahoe, Њујорк, Њујорк Сити, Њујорк, Бруклајн, Месаћусец, Бостон, Месаћусетц, Соут Кенан, Пенсилванија. Свугде су срдачно дочекани и домаћински угошћени. Концерти су били на достојној висини, како музички, тако и организациони аспекат. Његово Преосвештенство епископ Јоаникије служио је без мало у свим местима, заједно са домаћином епископом Максимом, као и другим архијерејима који су им пружили гостопримство на њиховом путу. Професор др Ненад Милошевић је одржао неколико предавања на литургијске теме.

Посета парохији Саборног храма Васкрсења Христовог у Чикагу, 10. септембра 2008. забележена је на интернет страници Саборног храма, те ту забелешку преносимо у овом допису:

''Долазак аутобуса са гостима изазвао је одушевљење. Били смо срећни да доживимо и осетимо лепоту гласова хора студената Богословског факултета Универзитета у Београду. У среду, 10. септембра преко две стотине верника у храму Христовог Васкрсења очекивали су наступ Хора студената Београдског факултета, догађај који ће им остати дуго у памћењу.

Хор студената Богословског факултета допутовао је из Београда, Србије да би на концертима представио музичке композиције црквене музике од чувених композитора: српских, грчких, руских и бугарских. Били смо благословени присуством митрополита Г. Христофора, епископа Г. Јоаникија, епископа Г. Лонгина и епископа Г. Максима. Било је присутно и неколико свештеника, не само из Српске цркве већ и из осталих православних јурисдикција.

Хор студената Богословског факултета пред манастиром Св. Саве у Либертивилу. Са хором су: Њ. Впр. Митрополит Христофор, Њ. Пр. Епископ Јоаникије, Њ. Пр. Епископ Лонгин и Њ. Пр. епископ Максим

Концерт је почео ускршњом химном: Христос Воскресе, на српском, грчком и енглеском, подсећајући верне на лепоту ове радосне ускршње химне. Хор је представио богат музички програм који је присутне духовно озарио и у вери утврдио.

Надамо се још многим представама као ова, да би се верни утврђивали у вери отаца. Православље допире у све поре нашег бића. Те вечери смо примили дар којег ћемо чувати у нашим срцима''.

(Summary: Belgrade Theological Students' Choir was the guest of the Western America Diocese, from Aug. 26. - September 19, 2008. The Choir was accompanied by His Grace Bishop Joanikije of Montenegro and Dr Nenad Milosevic, professor and visited most of the parishes of the Western Diocese. Also the Choir visited a few parishes in the Midwest Metropolitanate and the Eastern Diocese. They were greeted everywhere enthusiastically. Their performances will be remembered for many years to come.)

Одлазак у пензију протојереја Лазара Костура, пароха саборног храма Св. Илије у Мерилвилу, Индиана

Недеља, 31. августа 2008, био је то нарочит дан у животу проте Лазара, протинице Мире и њихове породице, као и парохијана храма Светог Илије. Тога дана прото Лазар је служио последњу свету Литургију као надлежни активни парох, да би се после тога уврстио у ред пензионера Митрополије средњезападноамеричке.

На светој Литургији, поред оца Лазара чимнодејствовали су прота-ставрофор Милан Савић, прота Богдан Зјалић, прота Ђокан Мајсторовић, Председник Свештеничког братства, прота Ђуро Крошњар, протонамесник Драгомир Туба, уз саслужење протођакона Вадима Ган. Одговарао је црквени хор Светог Илије под руководством Добриле Самарџић.

После свете Литургије одржан је банкет у част проте Лазара и протинице Мире. На банкет су пристигли о. Денис Павићевић, о. Марко Матић, о. Добривоје Милуновић, о Константин и о. Недељко Лунић.

Вредне сестре црквеног Кола Сестара припремиле су богату трпезу за ову изузетну прилику. Огромна дворана била је испуњена верним народом, поштоваоцима о. Лазара и његове породице. Дошли су да испрате проту Лазара и протиницу Миру после њихове 22-годишње службе у парохији Светог Илије у Мерилвилу.

После послужења Мићо Стојић, водитељ програма представио је госте за главним столом и угледне званице. Барт Мићо је позивао редом пердвиђене говорнике. Председник Управног одбора брат Давид Максимовић изразио је захвалност проти Лази и протиници Мири за њихову одану двадесетдвогодишњу службу у парохији Светог Илије. Затим су се ређали говорници. Сестра Славка Манојловић, Председница Кола сестара указала је на дивне карактерне особине проте Лазара и протинице Мире и зажелела им много среће и добро здравље у њиховим пензионим годинама живота. У име Свештеничког братства проту Лазара и његову породицу поздравио је прота Ђокан Мајсторовић који је за ову прилику дошао из града Њујорка. Он је у свом поздраву скренуо пажњу на значај свештеничке

Свештеници који су служили на светој Литургији: с лева на десно - протођакон Вадим Ган, прото Ђокан Мајсторовић, прото Богдан Зјалић, прото Лазар Костур, протојереј-ставрофор Милан Савић, прото Ђуро Крошњар, протонамесник Драгомир Туба. На слици су и Николај Костур, син проте Лазара, Урош Станојевић и Тодор Тришић, дугогодишњи црквени тутори.

службе коју је о. Лазо вршио предано и савесно. У име браће свештеника зажелео је оцу Лази и протиници Мири још много година ревносне службе у Цркви Христовој. Кум проте Лазе и школски друг о. Богдан Зјалић говорио је о духовним карактерним особинама о. Лазе и његовим преданим молитвама за поверено му стадо. Говор проте Богдана штампан је у енглеској секцији. Прота Милан Савић, дугогодишњи сарадник оца Лазара поздравио је проту Лазара топлим и усрдним речима. Прота Недељко Лунић, архијерејски намесник чикашки и кум породице проте Лазара осврнуо се на биографију о. Лазе да би у наставку подвукао његов допринос не само у парохијама у којима је служио, већ уопште Српској православној цркви. Ово су изводи из поздрава о. Недељка:

''...Прије двадесет и две године на овом месту био сам почаствован да поздравим и зажелим добродошлицу моме куму оцу Лази и његовој породици у парохију Светог Илије. Надао сам се да ће он мени узвратити приликом мога одласка у пензију. Но, он је пожурио, није хтео да сачека. Добродошлица је била са усхићењем, док данашњи дан је испуњен са помешаним осећањем....

Каменити врлетни предео далматинског крша, на домаку реке Цетине у којем се родио и одрастао о. Лазо утицаће на његово психофизичко биће, као и тешко ратно време Другог светског рата оставиће трага у његовој детињој души. Отац Илија у српским четничким борбеним редовима, мајка Цвита подиже и васпита малолетну децу. Васпита их и учи онолико колико и сама зна и познаје, колико је научила од својих родитеља. И ако су ратне године, отац Илија, ту је, негде у околини, на домаку, стиже да помогне, обради земљу и некако осигура минималну животну егзистенцију. После рата и избеглиштва оца Илије Цвита остаје сама са децом, одгаја их и обезбеђује основна животна средства. Тек по уселењу Илије у САД ситуација се поправља, јер отац Илија издашно од своје зараде у челичани помаже породицу.

После осмогодишње школе Лазо одлази на занат у Београд, код ујака. Ту остаје неколико година, да би 1958. године са мајком Цвитом и сестром Милицом емигрирао за Америку код оца Илије.... После завршене

continued on p. 12

Српска православна парохија светог архангела Михаила у Ленсингу, Илиноис, исплатила дуг за храм; догађај обележен у недељу, 21. септембра 2008. године

У недељу, 21. септембра, на празник Рођења Пресвете Богородице, Његово Високопреосвештенство митрополит средњезападноамерички Г. Христофор служио је свету архијерејску Литургију у храму светог архангела Михаила уз саслужење месног пароха високопречасног протојереја др Милоша Весина, јереја Радована Јаковљевића, новорукоположеног јереја Саше Недића, протођакона др Станимира Спасовића и ђакона Василија Вранића. На светој Литургији одговарао је месни хор ''Слобода''. Црква је била испуњена верним народом, парохијанима и гостима. Његово Високопреосвештенство митрополит Христофор произнео је веома упечатљиву проповед, поучивши верне истинама Христовог учења. На светој Литургији Његово Високопреосвештенство митрополит Христофор рукоположио је у свештенички чин ђакона Сашу Недића, новоименованог пароха храма Св. Петра и Павла у Саут Бенду, Индиана.

После свете Литургије свештенство и угледне званице послужени су у канцеларијским просторијама при храму св. арх. Михаила. Верни народ је прешао у просторије црквене дворане где је пре ручка послужена закуска за све присутне. Поред горе поменутих свештеника на славље су пристигли протојереј Недељко Лунић, архијерејски намесник чикашки и протонамесник Добривоје Милуновић, парох храма св. Ђорђа у Шерервилу, Индиана.

Програм славља настављен је свечаним поздравима пароха храма протојереја др Милоша Весина, Његовог Високопреосвештенства митрополита Г. Христофора, г. Ђорђа Иванчевића, Председника Црквеног одбора, произношењем речи посланице ап. Павла Коринћанима (2. Коринћ. 13, 1-14) и самим актом спаљивања папира о дугу (моргица). Његово Високопреосвештенство је истакао привржености парохијана храма св. арх. Михаила Цркви Христовој и оданост нашој светој вери православној. Председник Управног одбора црквеношколске општине брат Ђорђе Иванчевић одао је захвалност пароху о. Милошу и свим парохијанима за њихов предан и пожртвован рад у парохији св. арх. Михаила.

На крају је о. Милош снажним и упечатљивим поздравним речима поздравио Његово Високопреосвештенство Г. Христофора, најомиљенијег госта данашњег славља, који је у

Спаљивање документа о дугу
(Burning of the mortgage)

своје време као парох парохије св. арх. Михаила (1962-1978) учврстио темеље ове снажне црквене заједнице, и на тим темељима настављена је градња и изградња, како у физичком тако и у духовном смислу. Захвалио се о. Милош и другим својим претходницима, међу којима ћемо поменити непосредног претходника блаженоупокојеног проту Божидара Драгичевића (1978-1990), који је наставио путем који је утро његов претходник прота Велимир Ковачевић (митрополит Христофор) и проту Андреју Поповића, који је претходио митрополиту Г. Христофору и верно и одано служио у парохији св. арх. Михаила пуних 29 година. Дакле, ова поменута четири свештенослужитеља, укључујући проту Милоша служили су у парохији 75 година, више од ¾. Природно, сви њихови напори остали би без успеха, да није поверена им паства предано учествовала у свим подухватима црквеног живота. Имајући то у виду отац Милош је истакао заслуге свих црквених тела, која су на један или други начин видно доприносила узрасту и напретку ове црквеношколске општине, односно парохије св. арх. Михаила. Указао је на значај одгоја подмлатка, који ће, надамо се, наставити путем својих претходника. Отац Милош је срдачно поздрављен од свих присутних.

Моменат спаљивања дуга (моргица) уследио је после поздрава. Моменат је спонтано поздрављен од свих присутних устајањем, аплаузом и песмом: Многаја љета!

У забавном делу учествовале су фоклорне групе на опште задовољство свих гостију.

Био је то заиста радостан дан, дан захвалности Богу за његову неизмерну благост и благослов који излива на ову напредну и угледну црквеношколску општину.

Честитамо пароху о. Милошу и свим парохијанима цркве св. арх. Михаила.

о. Н. Л.

(Summary: His Eminence Metropolitan Christopher celebrated Holy Liturgy in St. Archangel Michael Church in Lansing on Sunday, September 21, 2008 (Feast day of the Nativity of the Theotokos). He was assisted by the local pastor V. Rev. Dr Milos Vesin, Rev. Radovan Jakovljevic, Rev. Sasa Nedic, Protodeacon Dr Stanimir Spasovic and deacon Vasilije Vranic. At the Holy Liturgy His Eminence ordained deacon Sasa Nedic to the rank of a priest.

A festive banquet with 350 people in attendance was held to mark the burning of the church mortgage. His Eminence Metropolitan Christopher, V. Rev. Milos Vesin, George Ivancevich and Jane Zevkovich participated in the ceremonial burning of the mortgage paper. Greetings were extended by His Eminence, Fr. Milos and George Ivancevich. They praised the church parishioners for their love and dedication.

The entertainment was provided by the folklore groups.

We extend congratulations to the Pastor and parishioners. God grant them many years!)

Интервју

Епископ Георгије: расејање схватити као послање

Извор: ''Срна''

Бијељина, 29. август (Срна) – Његово Преосвештенство владика канадски Георгије у интервјуу за новинску агенцију Републике Српске (Срна) говори о животу Срба у далекој Канади, о њиховој носталгији за отаџбином, о обавези успоравања и заустављања тихог разарања националне свијести и ''губљења'' српског језика које је неминовна посљедица живљења у расејању, али и о важности да се расејање схвати као послање, а не као повод за духовну капитулацију.

Срна: Какав је однос канадске државе, прије свега, према Вама као духовном вођи канадских Срба, као и према српским досељеницима у тој држави?

Владика Георгије: Веома коректан. Знате и сами да Канада зависи од сталног прилива имиграната, и то се осећа и у свакодневном животу у државној политици. Никада до сада нисам имао проблема око доласка свештеника у Епархију. Привилегије које имају друге цркве и ми у Епархији канадској имамо. Цркве су ослобођене по питању пореза на имовину. Верска настава се несметано обавља при свим црквама, а уступају нам грађанске школе за учење српског језика, где наши наставници, уколико се задовоље одређени услови, могу бити и плаћени. Рад у тим школама заснован је по узору на недељну школу (Sunday School), а настава се, углавном, одвија суботом. Углавном, наша искуства су позитивна. Никада није било ометања што се тиче верских обреда, саборовања око цркава, па и онда када Срби по традицији буду и гласнији. Напоменућу само и то: По старој нашој традицији, ми упражњавамо за Божић и Васкрс уранак у 4 сата ујутро и тада одзвонимо, а да нам заузврат никад нису послали приговор, иако је то време тишине (Island Time). На специјалне промоције, прославе црквене или књижевне вечери одазивају се представници локалних власти.

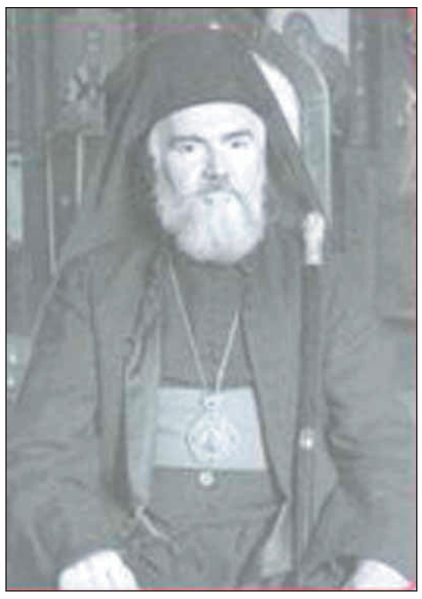

Владика Георгије

Срна: Колико, према вашој евиденцији, живи православних Срба у Канади, а колико је у тој земљи свештеника и монаха СПЦ?

Владика Георгије: Рачуна се да у Канади живи око 200.000 Срба. То су произвољне бројке. Нико, заправо, нема тих података колико је стварно Срба у Канади. Од неких ће те чути да их има много више, чак до 250.000, а неки сматрају да се та бројка зауставља на 150.000. Огромна је то држава, велика је разуђеност, многи се не изјашњавају о своме пореклу, или бар доскора то нису чинили. Приликом пописа 2001. било је још много оних који су се изјаснили као Југословени. Ми сматрамо да су такви, углавном, из мешовитих бракова, од чега се бар половина приписује Србима. Све су то, нажалост, непоуздане бројке. Многи од Срба се једноставно изјашњавају као Канађани. То је случај најпре код тзв. економске емиграције, људи приспелих овде педесетих година. Епархија канадска броји 26 парохија. Најудаљеније су парохије Светог Саве у Ванкуверу и Светог Илије у Келони у Британској Колумбији, на западу, а на истоку Халифакс, у Новој Скосији. Осим ових парохија Српске цркве, још увек је шест парохија Новограчаничке јурисдикције, на чијем је челу владика Лонгин (Крчо) са седиштем у Новој Грачаници, код Чикага, САД. Свештенике имају све парохије, сем једне која је у расколу.

Срна: са каквим се проблемима сусрећу

continued on p. 12

Слава Епархијске капеле Светог Никодима

Славски обред у епархијској капели Св. Никодима, Марс, Пенсилванија

Марс, Пенсилванија – Његово Преосвештенство епископ др Митрофан служио је уз асистенцију четрнаест свештеника и три ђакона свету архијерејску Литургију у суботу, 6. септембра у епархијској капели, поводом славе Св. Никодима. Присутне су биле мати Ана и сестра Анастасија из манастира Марче. Сва четири архијерејска намесништва била су представљена на слави. Верни су дошли из Охаја, Пенсилваније, Њујорка, Норт Каролајне и Вашингтона.

У литургијској проповеди епископ Митрофан је истакао повезаност капеле Св. Никодима са српским манастирима у земљи и широм српских насеобина. Говорио је о српском задужбинарству, изградњи манастира и цркава у славу Божију и проповедање јеванђеља. Указао је на лепоту фресака које красе унутрашњост капеле и испољио захвалност иконографу и дародавцима. Даље је потсетио на осећање светости приликом уласка у православне храмове што је евидентно и у капели Св. Никодима.

Добар број деце био је присутан што је допринело осећању додатне радости доживљене приликом славског обреда.

За време свете Литургије одржан је помен за умрле јерархе, свештенике и вернике Епархије источноамеричке.

На славском ручку Његово Преосвештенство се захвалио у првом реду Колу Сестара за њихов неуморан рад у свим епархијским пословима а нарочито за њихову бригу о дечјем кампу.

Сви присутни били су срдачно поздрављени са захвалношћу за њихово присуство и помоћ.

Протојереј Радни Торбић

(Узето са интернет странице Еапрхије источноамеричке - превод Ур.)

Идентитет аутентичне хришћанске Цркве

Други део: Православна Црква и протестантизам

Увод

Протестантизам није једна хомогена целина, већ се састоји од неколико главних протестантских заједница, т.ј. Лутерана, Англиканаца, Методиста, и Презбитеријанаца, и стотине радикалних протестантских секти. Веће и пореклом старије протестантске заједнице имају међу собом извесна заједничка веровања и учења и сачувале су нешто од првобитног хришћанства. Што се тиче радикалних, фундаменталистичких секти, оне тешко да су имале и очувале ишта од догматскихи канонских принципа аутентичне, неподељене хришћанске цркве.

Протестантизам није првобитна, аутентична форма хришћанства. И главне протестантске заједнице и секте које су из њих произашле, није основао Господ Исус Христос већ људи или жене, нити су биле део неподељене хришћанске Цркве. Постале су вековима после Христа, а неке такорећи јуче, и још увек се цепкају на све више секти.

Протестанти тврде да они обнављају првобитно хришћанство, а у великом броју случајева они васпостављају и настављају јеретичка учења осуђена од седам васељенских сабора, или сами стварају нове јереси.

Протестантизам је поникао као побуна и опозиција злоупотребама које су изобиловале у римокатоличкој цркви. Дегенерација духовности и рапрострањеност неморала међу нижим и вишим свештенством римокатоличке цркве, а посебно трговина индулгенцијама коју је у Немачкој обављао Терцел, разјарила је Мартина Лутера и он је у шеснаестом веку почео Реформацију. То је био почетак протестантизма.

Протестанти деле са православнима непризнавање папског првенства и непогрешивости и неодобравање продаје индулгенција. Ни они не верују да је папа Глава цркве.

Са римокатолицима им је заједничка употреба филиокве и Григоријанског календара.

Најраније протестантске верске заједнице су настале почетком шеснаестог века. Друге су се појавиле много касније, а неке од њих датирају од недавних дана. Процес цепкања и раздробљавања некада интегралних, мањих или већих протестантских заједница је непрекидан и нове секте се појављују забрињавајућом брзином и у забрињавајућем броју.

Протестантска одступања од првобитног хришћанства у фундаменталистичким, радикалним сектама иду много даље него у главним протестантским заједницама, ма да и оне нису слободне од погрешних и јеретичких учења. Одступања постоје у области христологије, пневматологије, еклесиологије и есхатологије

Два суштинска принципа протестантизма

Суштина протестантске, нарочито лутеранске доктрине која је заједничка свим протестантима, се заснива на два главна принципа: формални и материјални.

Материјални принцип (Sola scriptura)

Протестантски секташи, а и главне протестантске заједнице, тврде да се управљају према Библији (Bible-oriented Christians). Нажалост, ако не њихово целокупно учење, онда његов велики део није заснован на Библији, већ на погрешном и јеретичком тумачењу Библије, наслеђеном од раних хришћанских јеретика, или од оснивача њихових секти, или од њихових самопрокламованих и неквалификованих тумача Библије.

У Цркви, тумачење Светога писма је право и дужност Цркве. У протестантизму, а особито у радикалним сектама, то је свачије право а ничија одговорност.

Поред горенаведена два суштинска принципа, формалног и материјалног, Баптисти су формулисали, а све осатле секте прихватиле и држе се четири такозвана принципа слободе. Ти принципи слободе су: 1) Слобода душе- која захтева да нико не може и не сме да утиче на душин избор религије. 2) Црквена слобода – Нико не треба да утиче на ичији избор цркве, односно секте којој ће припадати. 3) Библијска слобода –свакоме је дозвољено да тумачи Библију. 4) Верска слобода – свако да одлучи сам шта и колико ће веровати.

Ови принципи слободе, а особито последња два су и трагедија и извор расула протестантизма. У питању је неодговорна слобода, чије су последице катастрофалне и за протестантизам, а донекле и за хришћанство. Они су темељ секташке расцепканости. Ти принципи су дали размах секташком плурализму, секуларизму, индивидуализму, главним болестима савременог протестантског секташтва.

Тенденција да се погледима и каприцима појединаца даје већи ауторитет него колективном учењу и одлукама Цркве, у православљу а и у римокатолицизму је спутана, док је у протестантизму охрабрена и распрострањена. Протестантизам тиме што пренаглашава индивидуализам упућује на изолацију и верски анархизам. Код протестаната теологија је поверена свакоме или узурпирана од свакога који то хоће. Право тумачење Светога писма је такође свачије право. Захваљујући анархији у тумачењу Светога писма протестантизам, а особито секташтво је све даље од Христа, и све веће је и дубље отпадање од хришћанске Цркве.

Православна црква сматра да се Свето писмо и Свето предање међусобно допуњавају. Протестанти одбацују Свето предање, а при томе не узимају у обзир важност Светога предања. Сергеј Булгаков пише:

-Црква Новог завета у првим данима процвата свога постојања је живела сасвим без књига чак и без јеванђеља; иста су поникла тек у току првог евка, и постала су саставни део канона, заједно са посланицама, много касније да би коначни облик добила почетком четвртог века.

(Sergius Bulgakov, The Orthodox Church, Maitlad, Florida, str. 22)

Одбацујући Свето предање које сачињавају одлуке седам Васељенских сабора и учења светих отаца, који су најпре себе постом, молитвама и аскезом припремали, а тек онда се усуђивали да тумаче Свето писмо и да друге уче, протестанти се држе учења неких неквалификованих, па и недостојних тумача.

Тумачење Светог писма није мање важно од библијског текста. Постоји за све хришћане само једна Библија али постоје стотине протестантских секти које тврде да се управљају по Библији. Библија није узрок подела и цепкања у протестантизму, већ њено неодговорно тумачење.

Протестанти по правилу не прихватају и погрешно схватају и потцењују суштину Светог предања и његове виталне важности за православље. Као оправдање за то, они наводе библијске стихове Посланице Колошанима, 2:8, јеванђеља по св. Матеју, 15:3-8, по св. Марку, 7:8-9, Посланице Галатима, 1:8-9, Посланице Титу, 1:14, и Посланице Тимотеју, 1:18: А онај ко прочита наведена места, лако ће увидети да се она односе на лажно а не на Свето предање.

На другој страни, у Библији има доста места која снажно подржавају Свето предање као извор хришћанског учења. Протестанти не наводе та места, а онај ко жели може их прочитати па ће увидети да се у Светом писму даје важно место и улога Светом предању. Препоручујемо читање Прве посланице Солуњанима, 11:2, Друге посланице Солуњанима, 2:15; 3:6, Филипљанима, 4:9 и Друге посланице Тимотеју, 2:2.

Логично је претпоставити, а Библија то потврђује, да нису све речи и дела Господа Исуса Христа прибележена у Светом писму. То потврђује јеванђеље по св. Јовану, 20:30-31.

У Светом писму пише да је Господ Исус Христос после свога васкрсења провео четрдесет дана са својим апостолима (Дела апостолска, 1:3) и говорио им о царству Божијем. Где у Светом писму можемо наћи записан текст тога што им је говорио? На другом месту, у јеванђељу по св. Марку, 4:34, пише да када је Христос био насамо са својим апостолима, Он им је објашњавао значење својих говора, односно није им говорио кроз приче као народу. А где су у Светом писму та објашњења?

Формални принцип

По формалном принципу, спасење се постиже само вером (sola fide). Он је у самој сржи протестантизма и темељ је целокупне структуре протестантске доктрине. Овај принцип је тобоже заснован на материјалном принципу, према коме се Библија (тачније: делови Библије који се не супростављају протестантском учењу) сматра јединственим и изворот хришћанске науке (sola scriptura).

Протестанти заснивају формални принцип на Посланици Ефесцима, 2:8, где пише: Јер сте благодаћу спасени кроз веру, и то није од вас, дар је Божији. Ту не пише само вером, већ кроз веру.

Протестанти запостављају или поричу аутентичност местима у Библији која не подржавају њихово учење. Шта сам Господ Исус Христос каже о спасењу је записано у јеванђељу по св. Марку, 7:13-14, и по св. Луки, 13:24. Код св. Матеја пише да је Христос ово рекао: Уђите на уска врата; јер широка врата и широк пут што воде у пропаст, и много их има који њим иду. Као што су уска врата и тијесни пут што воде у живот, мало их је који га налазе.

Добија се утисак да протестанти, а нарочито радикалне секте, дају предност квантитету над квалитетом. Да би привукли што већи број припадника, они су хришћанске догматске и етичке стандарде спустили на апсолутни минимум. Уместо уских врата и тесног пута они нуде аутопут. Баптистички пастори, проповедају у њиховим зборницама и преко телевизије, да све што је потребно за спасење је дизање руке и изјава да се Христос прима као лични спаситељ и, наравно, ступање у њихову секту.

Баптисти, а и остали протестанти, верују да је спасење искључиво акт Божији, али спасење третирају као личну прћију и деле га веома лако и јефтино.

Апортол Јаков учи да је вера без добрих дела мртва (Посланица Јаковљева, 2:17-20). Протестанти тој посланици одричу аутентичност. Спасење, иако је неоспорно бажански акт, претпоставља и укључује и људску активност. Православна црква верује и учи да смо заиста спашени по милости Божијој и помоћу вере, али да је наша вера потврђена нашим делима. Вера је семе, а дела су плод. Ако семе не даје никакве плодове, онда нешто није у реду са њим. Спасење се не може ничим купити, оно нема цене, али наша добра дела су наше да Господу који жели да се сва људска бића спасу, али неће да икога примора да се спасе.

Ако протестанти одричу аутентичност посланици св. Јакова, не могу одрећи аутентичност и јеванђељу по св. Матеју. А човек се мора питати да ли они знају да у том јеванђељу постоји петнаеста глава и да ли су је икада читали. Ту се износи садржај приче Исуса Христа о Страшном суду. Све који су пред њим, Христос је ставио или на десну или на леву страну. Онима на дсеној страни, што значи спашенима, је рекао зашто су спашени, а онима на левој зашто нису. Спашенима је набројао добра дела која су учинили и ради којих су спашени, а онима који нису је набројао добра дела која нису учинили и ради тога нису спашени. Ни за спашене ни за осуђене вера, или недостатак вере се уопште ниједном речју не помиње.

Предестинација

Православна црква верује и учи да је Бог људским бићима дао слободну вољу, да они сами одлучују шта ће мислити, говорити и чинити. Зато су они одговорни за своје мисли, речи и дела.

Протестантско учење о предестинацији ту одговорност људских бића уклања и ставља је на терет Бога. Ако је Бог предодредио људско спасење или осуду, онда нема значаја како људи мисле, говоре и делују. Грешници, убице, прељубочинци, лопови, и криминалци свих врста су учењем о предестинацији разрешени својих грехова и злих дела, јер су по предестинацији морали да чине оно што су чинили. Онда ни вера не помаже за спасење, јер је и оно предодређено.

Православље учи, а ми православни верујемо да Бог предвиђа али не предодређује шта ћемо радити и како ћемо живети. Ако је предестинација једини фактор који одлучује ко ће бити спашен а ко не, онда је то порицање формалног принципа (sola fide) који је тако важан за протестанте.

Унитаријанизам

Православна црква учи и верује у једнога Бога у три Лица, Оца, Сина и Светога Духа. Неке од протестантских секти негирају божанство Исуса Христа, а неке божанство Светога Духа. То су секте које су познате као унитаристичке или фундаменталистичке. Припадници секте хришћанска наука (Christian Science) не верују у Свету Тројицу и толико су далеко од хришћанства да не могу бити сматрани хришћанима, и име њихове секте не би смело да садржи реч хришћанска.

Известан број протестантских секти које себе сматрају хришћанским су заправо савремени аријевци, несторијевци, монофизити, монотелити и иконоборци, следбеници тих јереси осуђених на седам Васељенских сабора. Неки протестантски секташи и сами кажу за себе да су следбеници и настављачи старих јереси.

Негирање божанства Исуса Христа није и не може бити засновано на Светом писму, нити га оно подржава. Не постоји један једини стих у Светом писму у коме се експлицитно тврди да Исус Христос није Син Божији. Са друге стране, има толико места у Светом писму у којима се тврди да је Исус Христос Син Божији и Бог. У јеванђељу по св. Јовану, 10:31, Он сам изјављује да су Он и Отац једно. То је део Светог писма, па је чудно како секташи који тврде да је њихово учење засновано на Светом писму то одбацују. Да се наведу сва места у Светом писму која се односе на божанство Исуса Христа захтевало би много већи простор у овом чланку. Поменићемо само још неколико: Друга посланица Коринћанима, 4:4, Посланица Колошанима, 1:15, Прва посланица Тимотеју, 3:16, Јеванђеље по св. Јовану, 8:16; 10:30; 12:14, 45; 14:7-9; 10:11, 20; 17:11,20; 23:31. Друга посланица Коринћанима, 5:10.

Безгрешно зачеће Христа

Ова хришћанска догма заснована је на библијском тексту у јеванђељу по св. Матеју, 1:18, и на неколико стихова у првој глави јеванђеља по св. Луки.

У јеванђељу по св. Луки, архијакон Гаврило обавештава девојку Марију да ће затруднети и родити сина коме ће наденути име Исус (1:31). Дјева Марија га зачуђено пита како је то могуће када она није познала човека. И одговарајући анђео јој рече: дух свети доћиће на тебе, и сила највишега осениће те; зато и оно што ће се родити биће свето, и називаће се Син Божији (1:35). Зашто онда неки секташи у то не верују иако је записано у Светом писму?

Безгрешно зачеће Исуса Христа је догма формулисана на првом Васељенском сабору 325. године у Никеји. Томе сабору су присуствовали 318 представника свих пет патријаршија неподељене хришћанске Цркве. Међутим, ако секташи не уважавају оно што је записано у Библији, за очекивање је да неће поштовати ни одлуку Васељенског сабора, јер је то део Светог предања које они не признају.

Поштовање Богородице

Протестанти нити практикују нити одобравају поштовање Мајке Божије. Она је за њих једноставно само Марија.

У јеванђељу по св. Луки, анђео поздравља Богородицу речима: радуј се, благодатна! Господ је с тобом, благословена си ти међу женама!(1:28)

Богородицу су поштовали и поштују и Бог и анђели, па зашто не би била поштована и од хришћана? Зашто је неправилно православно поштовање за њу, коју је сам Бог одабрао да се кроз њу оваплоти Син Божији? У нашем друштву указује се поштовање и одају се велике почасти разним атлетичаркама, певачицама, позоришним и филмским глумицама међу којима је и безбожних и неморалних.

Култ светитеља

Узевши у обзир да протестанти не признају Свето предање и не поштују чак ни Богородицу, није чудо да не признају ни светитеље и не одобравају њихов култ који постоји код православних, а и код римокатолика. Православнима је култ светитеља и разумнији и прихватљивији него култ глумаца, атлета, певача и свирача чије су слике савремене иконе у домовима одраслих и младих.

Култ светитеља даје подстрек православним верницима да се труде да достигну највише хришћанске духовне и моралне стандарде, а светитељи су доказ да су ти стандарди, наизглед недостижни, ипак достижни. Сви хришћани се називају светима – како напомињу протестанти – јер су припадници хришћанства, свете вере. Питање је да ли су сви хришћани својом вером и делима свети. А светитељи које поштују православни су хероји хришћанства који су својом вером и делима, својим животом, а многи од њих и својим мучеништвом заслужили светост. Сигуран сам да ће се многи од нас сложити да би било боље за свет ако бисмо ми и наша деца следовали примеру светитеља а не савремених идола у нашем друштву.

Протестантски иконоклазам

Већ је напоменуто да су протестантски секташи прихватили и наставили јереси осуђене на Васељенским саборима. Прихватили су и иконоборство, нетрпељивост и одбацивање поштовања икона,

а та јеерс је осуђена на седмом Васељенском сабору одржаном 787. године у Никеји, и коначно побеђена и одбачена 843. године.

Иконе нису фотографије или портрети који показују физичку сличност са онима које изображавају. Садржина иконе је увек стриктно теолошка. Приказивање ликова светитеља на иконама је симболично. Икона је нека врста богојављења и представља видљиво православно богословље. Функција иконе је првенствено поучна и инспиративна. Константин Калокирис указује на то да штогод учи божанска литургија и речима са предикаонице, је изванредно прокометарисано ћутањем иконографије (Constantine D. Kalokyris, Orthodox Iconography, Brooklyn, Mass:13).

Сергеј Булгаков пише да је икона: ...верско размишљање обучено у ликове, боје и облике. Она је откровење у уметничкој форми; она није апстрактна идеја, већ конкретна форма (Булгаков, цитирано дело: 165).

Протестантско учење о Цркви

Једну, свету, саборну и апостолску Цркву је основао Господ Исус Христос (св. Матеј, 18:18). Протестантске секте, а и главне протестантске заједнице није основао Христос већ људска бића. Лутеранска реформација, почетак протестантизма, је првобитно настала као побуна против распрострањених злоупотреба и неморала у римокатоличкој цркви, али је скоро од самог почетка постала одрицање и одступање од Цркве као такве. Ни једна једина секта, а ни главне протестантске заједнице нису припадале неподељеној хришћанској Цркви и не могу се квалификовати за аутентичну хришћанску Цркву. Ни једна једина секта, нити главне протестантске заједнице, немају апостолско пријемство.

У православљу Црква је и извор и предмет вере. Она је духовно искуство исто толико као и верска институција. Као што је природа Господа Исуса Христа божанска и човечанска, тако исто, по речима Владимира Лоског, и Црква има teandric (божанску и човечанску) природу. Она је видљива и невидљива, небеска и земаљска. То није и протестантско веровање.

Протестантска богослужења

Православна богослужења се одликују свечаношћу, достојанством, лепотом, духовном атмосфером и верским реализмом. Ово последње значи да богослужења у православној цркви представљају актуелизацију а не комеморацију религиозне стварности. У њима се разликовање између прошлог, садашњег и будућег губи; све се догађа у тренутку када се и шта се на богослужењу помене. Претварање хлеба и вина учињено на Тајној вечери, догађа се и на свакој литургији. Све што је било, бива и биће.

Та актуелизација је присутна и у црквеним химнама у великом броју. Примера ради да наведемо само почетак кондака на празник Рођења Христовог: Дјева данас рађа Онога који је од почетка постојао...

Православно богослужење није забављање присутних верника, већ прослављање и обожавање Бога. То је запазио и истакао и римокатолички свештеник Гулиу: Целокупни духовни живот у православној цркви је везан за крупне идеолошке теме доба светих Отаца. Њена литургија је једноставно преузела теологију коју су разрадили оци и сабори до деветог века, и чврсто је уткала у литургијски живот (Гулиу, цитирано дело: 39).

Што се тиче богослужења главних протестантских заједница, њихова богослужења су сачувала достојанство и свечаност и нешто од традиционалног хришћанског богослужења. То није случај са радикалним сектама. Њихова богослужења су првенствено и у највећој мери забављање присутних. На њима се виче, вришти, пљеска, цупка, лупа и ногама и рукама, те је атмосфера циркуса а не богослужења.

О светим тајнама

Начелно говорећи, пошто протестантизам нема апостолско пријемство, може се поставити питање да ли свете тајне, које обављају њихови пастори, могу бити признате од православне и римокатоличке цркве као свете тајне. Но, обзиром да и они обављају крштење, венчање и евхаристију, које су хришћанске свете тајне, да расмотримо како се код њих обављају и ко их обавља?

Крштење: Ову свету тајну је установио сам Господ Исус Христос. Њега је крстио св. Јован Крститељ. Христос је послао своје апостоле у мисију да иду и науче све народе, крстећи их у име Оца, и Сина, и Светога Духа (св. Матеј 28:19).

У православној цркви крштење је приступање хришћанству, увођење у православну веру. У православној цркви онај који није крштен не може бити члан цркве, нити примити иједну другу свету тајну.

Неке протестантске секте не обављају крштење деце. Они то правдају оним што је написано у јеванђељу по св. Марку, 16:16: Који узверује и крсти се, спашће се; а ко не верује осудиће се. Ту не пише ко верује, тај се може крстити, већ ко верује и крсти се.

Ако је крштење услов за спасење, како пише у том стиху, онда се мора поставити питање шта бива са некрштеном децом ако умру у детињству, а којима у неким сектама није дозвољено да буду крштени? И да ли се не смеју крштавати ментално оболели који нису у стању да исповеде да верују и шта верују?

У целом Светом писму нема једног јединог места где пише да је крштавање деце изричито забрањено. Међутим, има већи број места у Светом писму у којима пише о крштавању целих домаћинстава. Помињу се домаћинства Лидије (Дела апостолска 16: 14-15), Стефана (Прва посланица Коринћанима 1:16) тамничара (Дела апостолска 16:13), старешине јеврејске синагоге (Дела апостолска 18:18). Треба ли и може ли се претпоставити да ни у једном од споменутих домаћинстава није било ни једног јединог детета?

Сем у Светом писму, потврду да су деца била крштавана у најранијем добу хришћанства, налазимо и у неким рукописима из тога доба. Један од њих је путопис Итинерариум Будигалено, анонимног поклоника из Бордоа, Француска, који је године 333. отишао на поклоничко путовање у Јерусалим. Описујући цркву коју је у Јерусалиму подигао Константин велики, поклоник помиње да су при цркви постојале цистерне за крштење одраслих, а иза њих базени за крштавање деце.

Друго обавештење о крштавању деце у раним вековима хришћанства налази се у Егеријином путопису из четвртог века. Она пише да су у Јерусалиму на богослужењима одговарања певали дечији хорови. Да та деца нису била крштена, не би им било дозвољено ни да присуствују богослужењима, а камоли да у њима учествују. Егерија такође пише да се на извесне празнике народ скупљао да прослави те празнике, а да су и деца тамо ношена, те треба претпоставити да су била крштена.

У јеванђељу по св. Марку, 28:19, пише да је Господ Исус Христос захтевао да се крштење обавља у име Свете Тројице, Оца, Сина и Светога Духа. У чије име обављају крштење – ако их обављају – унитаријанци и универзалисти који не верују у Свету Тројицу?

Једини обред, односно света тајна коју могу да изврше и мирјани, чак и женске особе, је крштење новорођеног детета за које постоји могућност да ће умрети. У таквим случајевима, ако свештеник није доступан, мирјанин може да крсти дете у име Оца, Сина и Светога Духа. Ако дете преживи, крштење се не понавља, јер у Симболу вере стоји да верујемо у једно крштење ради опроштаја грехова, па се касније само изврши миропомазање, које се нормално врши одмах по крштењу, истом приликом.

Миропомазање

Ова света тајна се заснива на речима Господа Исуса Христа прибележеним у јеванђељу по св. Јовану, 3:5. Исус Христос је рекао Никодиму: .. заиста, заиста ти кажем: ако се ко не роди водом и Духом, не може ући у царство Божије. Крштење водом је крштење, а миропомазање крштење Духом Светим. Када свештеник врши миропомазање делова тела крштенога, он понавља речи печат дара Духа Светога. У православној цркви особа прима истовремено оба крштења, водом и Духом Светим. Код протестаната се ова света тајна не обавља.

Исповест

Свети Јован Крститељ, последњи старозаветни пророк, завршио је Стари завет позивом Покајте се, јер се приближи царство небеско. Тим речима је Господ Исус Христос отпочео своју спаситељну мисију на земљи (св. Матеј 4:17).

Исповест је повезана са покајањем. Практикована је у најранијем добу хришћанства. Исус Христос је дао власт својим апостолима да праштају или не праштају грехове. Они су ту власт предали епископима, а епископи је делегирају свештеницима. Али како ико може опростити или не опростити грехове ако нису исповеђени?

Исповест је одувек била прилика за сваког да постане свестан својих грехова. Преоптерећен гресима и погрешкама, човек је као претоварен чамац који тоне све дубље и дубље. Исповест пружа могућност растерећивања и спасења.

Епископи и свештеници не опраштају грехове својом влашћу, већ влашћу која им је дата од Христа. Тако исповедник, пошто се верник исповедио, чита молитву разрешења грехова која гласи: Господ и Бог наш Исус Христос, благодаћу и својим човекољубљем, да опрости ти чедо духовно (изговара име онога који се исповедио) све твоје грехове, и ја, недостојни (назива свој свештенички чин), влашћу која ми је дата, опраштам ти и разрешавам те свих грехова, у име Оца, и Сина, и Светога Духа. Амин.

Господу није потербна наша исповест. Он и без ње зна наше мисли, речи и дела. Исповест је потребна нама, да бисмо открили свој истински духовмни идентитет помоћу самоиспитивања пре одласка на исповест, искреним исповедањем грехова и молбом за опраштај.

Протестанти немају ову свету тајну. Они одричу власт епископа и свештеника да праштају грехове, иако у Светом писму пише да им је Исус Христос ту власт дао.

Евхаристија

Ову свету тајну је Господ Исус Христос установио на Тајној вечери, како је записано у свим јеванђељима. Код св. Матеја у 26:26-28; код св. Марка у 4:22-24; код св. Луке у 12:17; а код св. Јована у 6:53-56. Записано је и у Првој посланици ап. Павла Коринћанима у 11:23-26.

На Тајној вечери Христос је обзнанио апостолима да је хлеб који је благословио Тело Његово, а вино које је благословио – Крв Његова. Протестанти, бар главне њихове заједнице, врше евхаристију, али не верују у претварање хлеба и вина у Тело и Крв Његову. И они као и римокатолици деле вернима хостије а не хлеб од квасног теста. Евхаристију врше не да се освете и претвоер хлеб и вино, већ само Хрису у спомен. То заснивају на речима Господа Исуса Христа како су записане у јеванђељу по св. Луки, 22:17. И тамо су речи Христове приликом благосиљања и претварања хлеба и вина истоветне као у другим јеванђељима, само код њега на крају постоји додатак: Ово чините мени у спомен. Од свега што је Господ Исус Христос рекао приликом установљења евхаристије, протестанти прихватају само тај део, да се евхаристија врши у спомен Христа.

Венчања (Тајна брака)

У православној цркви венчање је света тајна приликом које Бог благосиља склапање брака. На обреду венчања, који садржи већи број јектенија и молитава и читање из јеванђеља и посланице ап. Павла, тајна којом двоје постају једно се догађа у моменту када свештенослужитељ који врши обред три пута изговори речи: Господе, Боже наш, чашћу и славом их венчај.

Својим присуством на свадби у Кани Галилејској (јеванђеље по св. Јовану, 2:1-11), где је учинио своје прво чудо, Христос је благословио и осветио институцију брака. Светост брака се помиње и у Посланици Ефесцима, 5:31-32, као и у Посланици Јеврејиме, 13:5.

Нећемо да улазимо у то колико је код протестаната нарочито радикалних секташа венчање света тајна, а колико само обична церемонија.

Тајна свештенства

Код православних постоји рукоположење свештеника и ђакона, и хиротонија епископа. Хиротонија је непреведен грчки термин за рукоположење. И рукоположење и хиротонију могу обављати само епископи.

У Светом писму читамо да је Господ Исус Христос рукоположио своје апостоле (св. Матеј, 10:11; св. Марко, 3:1-15). Христови апостоли су рукоположили епископе, своје наследнике, а рукополагали су и свештенике и ђаконе (Дела апостолска, 5:6). Рукополагање који се врши од Христа преко апостола и њихових наследника је апостолско пријемство које протестанти немају.

Нажалост код протестаната има неквалификованих и недостојних и међу онима који су рукоположени. Не псотоји нигде у Библији одобрење да се могу рукополагати жене, хомосексуалци и лезбијанке, а то код протестаната постоји. Постоје код њих и епископи који не крију да су хомосексуалци.

Молитве за друге и за мртве

Протестанти, а нарочито радикални секташи, не одобравају, иако донекле практикују, молитве за друге, а специјално молитве за мртве. Не треба заборавити да они имају пасторе од којих очекују и траже да се за њих моле.

Молитве за друге, а не само за себе, био је обичај од самог почетка хришћанства, као одраз љубави за ближње која је једна од дев најглавније Христове заповести. Индивидуализам, карактеристика протестантизма, подржава себичност. Православља наглашава љубав за Бога која се у извесном смислу показује и доказује љубављу за ближње.

У Библији има више места у којима се пише о исцелењима болесних па и васкрсавањима мртвих по вери и на молбу њихових сродника или пријатеља. О томе можете читати у јеванђељу по св. Луки, 5:18-25; 9:38-43; по св. Матеју, 8:5-13; по св. Марку, 5:22-23; 35-43.

Апостол Павле пише о потреби молитве за друге у посланицама: Колошаниам, 1:9; Првој посланици Солуњанима, 5:23; Другој Солуњанима, 3:1; а тражи ад се и други моле за њега: Прва Солуњанима, 5:25; Друга Солуњанима, 3:1; Јеврејима, 13:18. Апостол Јаков такође тражи од хришћана да се моле за друге (Јаков, 5:16). Протестанти који не одобравају обичај православних да моле Богородицу и светитеље да се моле за њих или за њихове сроднике и пријатеље, не уступчавају се да моле да то за њих и њихове сроднике и пријатеље чине пастори, обични људи. А на погребима које обављају њихови пастори свакако има и молитава за преминуле.

Мошти мученика и светитеља

Имајући у виду да протестанти одбацују Свето предање, не прихватају поштовање Богородице и светитеља, може се очекивати да им је неприхватљиво поштовање моштију светитеља и мученика иако је то древни обичај од самог почетка хришћанства. У почетку хришћанства нису постојали хришћански храмови и богомоље. За богослужења хришћани су се окупљали код гробова мученика, или у приватним домовима, или катакомбама. Остатак традиција окупљања код гробова мученика за обављање богослужења сачувао се у православљу тиме што је правило да је антиминс, у коме је ушивена честица неког светитеља или мученика, неопходан за служење свете литургије. У најновије време има српских парвославних епископа који одбацују потребу да се у антиминс ушивају честице мученика или светитеља јер, кажу, довољан је њихов потпис на антиминсу. Да ли су до тог закључка дошли под утицајем протестантизма или је то њихова идеја, није јасно.

Треба нагласити да парвославни не обожавају ни Богородицу, ни светитеље, ни мошти светих и мученика, ни иконе, већ им само указују поштовање које заслужују. За протестанте је у реду да указују велико поштовање за гробове и споменике Линколна, Вашингтона, Мартина Лутера Кинга и других знаменитих личности, али не и за поштовање још знаменитијих хришћанских светитеља и мученика.

Закључак

Баптисти и други секташи говоре да је свако ко подигне руку и каже да прихвата Исуса Христа као личног спаситеља – спашен. Православна црква учи да припадање православљу пружа могућност спасења, али само формално припадање православљу не гарантује спасење. Од православних се очекује да верују и живе православно, а не да му само формално припадају. Није довољано да само говоре о узвишености православља, већ да га доказују својим богоугодним животом који ће бити доказ да је њихова вера искрена. Од њих се очекује да парктикује хришћанске врлине, не само ради свог личног спасења, већ да би на тај начин допринели остварењу једног бољег и срећнијег живота овде на земљи.

Није потребно за верност православљу говорити да је оно боље од других вера, али је неопходно веровати да није ни горе. Ако други хришћани могу да верују и тврде да је њихова црква или секта аутентично хришћанство, то исто право треба дати и православнима.

Назив Аутентична православна Црква је: Једна, света, саборна и апостолска Црква. Можда би се називу могло додати и мученичка, јер је хришћанска Црква од свог постојања била изложена прогону и мучењу. А тај пуни назив неоспорно припада православној Цркви која је од постанка па све до данас изложена прогонима и мучењима.

Све помесне православне цркве, које сачињавају Једну, свету, саборну и мученичку Цркву, наследиле су и сачувале догме, каноне, али и мученишство у већој мери него Западна црква и секте. То важи и за Српску православну цркву. Од њеног постанка, кроз векове, православни Срби, њени верници, били су изложени терору, прогонима, покољима и убијањима. Радије су давали своје животе, него да се одрекну своје вере.

Од нас, православних Срба који живимо у дијаспори, не тражи се да давањем живота потврђујемо оданост својој вери. Све што се од нас тражи је да је сачувамо онакву какву су нам је наши преци предали и да је својој деци предамо онакву како смо је ми примили.

Матеја Матејић,
протојерej-ставрофор

Интервју

continued from p. 9

српски досељеници у Канади?

Владика Георгије: Првенствено са носталгијом за Отаџбином. А потом, у другој фази, са асимилацијом која тихо разара националну свест и губљењем језика као неминовној последици живљења у расејању. Наша је обавеза да тај процес успоримо, да увек задржимо одређену критичну масу националне свести која се доласком нових генерација обнавља, тако да знамо ко смо и шта смо и да сведочимо нашу веру парвославну. Важно је да расејање схватимо као послање, а не као повод да духовно капитулирамо.

Срна: Колико има српских православних цркава и манастира у Канади?

Владика Георгије: Српска православна црква има храм у свим градовима где има парохију. Већина од њих (18) су грађене у српском стилу. Мањи број је купљен од Англиканаца или других протестаната. Такве цркве су адаптиране, тако да унутрашњост задовољава облик и форму православног храма. Имамо и један српски манастир, овде где је седиште Епархије, у Милтону, надомак Торонта. Манастир је посвећен Светом Преображењу Господњем. Простире се на горњем делу Нијагариног зеленог појаса (Niagara Escartment) и има посед од близу 200 дунума. У склопу манастира је црква, конак са хиљаду квадратних метара и гробље. У порти (парку) су још терени за футбал, кошарку, одбојку, дечји вртић са 12 љуљашки, возићем (експресни воз Тавна-Милтон), речицом која протиче кроз имање. Дакле, предиван простор, колико молитвени толико и национални центар свих Срба Канаде.

Срна: Какав је Ваш однос са представницима других конфесија?

Владика Георгије: Са представницима других помесних православних цркава одржавамо врло блиске и молитвене односе. Ми смо овде и дословно браћа на истом светом послу, тако да у Савету православних епископа у Канади на чијем је челу митрополит Сотириос, (ја сам подпредседник) одржавамо састанке и посећујемо се у празничне и специфичне дане славља за одрђене православне јуриздикције. Запажена је била прослава 2.000 година хришћанства када смо били домаћини свим осталим православним јурисдикцијама. На десетине хиљада људи тада је дошло у наш манастир. Служили су сви архијереји, а певала четири хора: грчки, украјински, Америчке православне цркве и српски. Сада су о Преображењу били гости митрополит Сотириос (Грчка), архиепископ Николај и епископ Јован Касијан (Румунска црква, поред госта из ваљева владике Милутина. Однос према осталим конфесијама је само коректан. Немамо никаквих директних контаката, нити се баш они ''претржу'' да нас зову на своје. Једини директни контакт је посредством Канадског савета цркава у коме ја имам једног свога представника, господина Витомира Стегнајића, који присуствује седницама и подноси извештај о томе Епархији.

Срна: Јесте ли задовољни одвијањем литургијског живота нашег народа у Канади?

Владика Георгије: Литургија је центар црквеног живота и тако је и овде у Канади. Усред неких, непотребно изазваних недоумица у литургијској пракси Цркве, које су у Отаџбини изазвале буру, ми смо овде, нарочито у протеклих петнаестак година, успели да многе душе уведемо у литургијски живот. Када се има на уму да добар дио тих људи никада није пре имао везе са црквом, сматрам да смо добро и часно радили. Врата наших храмова била су отворена за све, а свештеници су показали много стрпљења и труда. Лично мислим да би успех био и већи да се повремено не дешава неовлашћено и несврсисходно уплитање појединих црквених ауторитета из Отаџбине који не познају стање и ситуацију у овој епархији.

Срна: Припремала ли Издавачка кућа Епархије канадске ''Источник'' нова издања и колико је духовног трага оставила Ваша књига ''Печат мојега владичанства''?

Владика Георгије: Своју књигу видим као природан завршетак читаве едиције проповеди мојих свештеника. То је седма књига у тој едицији која носи наслов ''Свештеници својој пастви''. По много чему, овај издавачки подухват одсликава наш рад у Епархији. Деценијама је ова врста обраћања верницима недостајала у Српској цркви. А ми смо се, овде, у овој даљини, са ово мало свештеника, усудили да се на овај начин огласимо, јер смо сматрали да само на тај начин можемо и сами, као пастири, да се свакодневно учвршћујемо у вери. Свака наша књига је одговор на неку насушну потребу коју осећамо. Тако је било и са овогодишњим издањем ''Мисли владике Николаја''. Можда је било неминовно да ми, у расејању, сабирајући расута, а драгоцена зрнца вере, овакву књигу коначно урадимо. У исто време, обајвили смо и на наредном Београдском сајму књиге у октобру. Представићемо први том ''Антологије српског песништва'', коју је приредио наш сарадник из Русије др Андреј Базилевски. Дакле, радимо вредно и гледамо да свака наша реч има разлог за појављивање пред читаоцима, да наш говор не буде говор у празно.

Разговарао: Дарко Терзић
(Узето са интернет странице Епархије рашко-призренске)

(Subject: Interview of Bishop Georgije to the SRNA news agency of the Republika Srpska. His Grace Bishop spoke on various subjects as: relationship between Orthodox jurisdictions in Canada; the life of the Canadian Serbs, their church affiliation, the number of the Serbs in Canada, the parishes and the priests, and the publishing work of the ISTOCNIK publishing house, etc.)

Освећење чесме ''Свете Петке'' у држави Охајо

Освећење чесме ''Св. Петке''- с десна на лево: протонамесник о. Миле Матић, црквењак Душан Планић (у плавој кошуљи), власник Милош Јефтић и ђакон о. Љубиша Митровић

У јужном делу државе Охајо, у врло лепом и валовитом пределу налази се фарма Милоша – Мише Јефтића, која је удаљена око 100 миља од Кливеланда. На њој се појавио извор бистре и хладне воде, а ниже извора је природно језеро. Јефтић је саградио бетонску чесму с две мермерне плоче на којима је на српском и енглеском уклесао назив ''Света Петка'' а језеру је дао име Св. Јована Крститеља. И баш на празник Обретења главе Св. Јована, у суботу 7. јуна 2008. године Милош Јефтић је позвао протонамесника о. Миољуба – Мила Матића, пароха црквеношколске општине Св. Саве на Бродвју Хајтц (Епархија новограчаничка) да дође и освети и чесму и језеро. О. Миле се одазвао молби свога парохијанина, па је у пратњи ђакона о. Љубише Митровића и дугогодишњег црквеног тутора брата Душана Планића дошао на фарму где их је саечкао и поздравио домаћин Миша Јефтић. На фарми се већ било сакупило прилично гостију, међу којима су били и син Милошев Бобан са својом будућом младом Џесиком и породичним пријатељима Радетом Матовићем, Радом и Салватором Гашпарином, а из Кливеланда су му дошли дугогодишњи пријатељи Владан и супруга му Милка Васиљевић и побратим Бора Карапанџић.

Сви гости на челу са свештеником о. Миољубом, ђаконом, црквењаком и домаћином окупили су се најпре око чесме а потом око језера. Отац Миле је најпре осветио чесму ''Свете Петке'' а потом језеро ''Св. Јована Крститеља''. Потом је о. Миле осветио кућу и тор са овцама, јагањцима, козама и кравом. Када су се мало одморили, сви су сели за трпезу.

Најпре је о. Миле очитао молитву и благословио трпезу као и све присутне, па је потом домаћин брат Милош послужио госте, одржавши здравицу и пожелевши им добродошлицу.

Да укратко кажемо коју реч о домаћину. Милош – Миша Јефтић рођен је 19. јануара (на Богојављење) 1946. године у селу Торник, општина Љубовија, од оца Богосава и мајке Новке (обоје упокојених), који су још имали сина Љубу и кћерку Јулу која живи на Боричевцу код Ваљева. Милош је у Ужицу завршио грађевинску школу и био је грађевински техничар прве класе. Највише је градио објекте на Златибору и Ужицу а потом у Београду. У Америку је дошао пре 30 година и дуго је држао ресторан с баром на Бродвеју, где је много наших радило у челичној ''Феро'' индустрији. Када је све то затворено, продао је ресторан и пре десетак година купио је ову велику фарму од сто екера па ће десетак поклонити црквеношколској општини Св. Саве за дечије летње летовалиште.

Пре него што су се гости разишли, протонамесник о. Миле се домаћину брату Милошу најлепше захвалио на срдачном дочеку и лепом гостопримству.

Бора М. Карапанџић

(Summary: In this article Mr. Bora Karapandzich has recorded an event that took place at the estate of Milos Jeftic, a hundred miles south of the city of Cleveland. Milos Jeftic bought this farm ten years ago after being in the restaurant business for a long period of time. He built a fountain at the natural spring and named it the fountain of "St. Petka." Since there is a natural lake he named it the lake of "St. John the Baptist." The parish priest of St. Sava Church in Cleveland Fr. Mioljub Mile Matich blessed the fountain and the lake, as well as the house and the animals on the farm. The friends of Milos Jeftich along with his son Boban attended this event. After blessings the gracious host Milos Jeftich extended hospitality to all).

Одлазак у пензију протојереја Лазара Костура

continued from p. 8

гимназије (High School), 1962. године, одлази у Светотројичку богословију у Ђорданвилу (РЗЦ). Ту Лазо ступа у дом Господњи, сходно речима Псалмопевца: ''Обрадовах се када ми рекоше: хајдемо у дом Господњи'' (Пс. 122,1). Ту, у страху Господњем, формира се духовна личност Лазе, у смислу речи Псалмопевца: ''Благо човјеку који се боји Господа, коме су веома омиљеле заповијести Његове'' (Пс. 112, 1), или пак :''Почетак је мудрости страх Господњи...''(Пс. 111,10). Од тих богословских дана Лазо креће стазама јеванђелским, што ће наставити и у својој свештеничкој служби, а све у људском достојанству уклопљеном у његову, ''со стархом Божијим и вјерују'', свештенопастирску службу....

''Балго онима којима је пут чист, који ходе у закону Божијем'' (Пс. 119,1), каже пророк Давид. Пут слуге Божијег, оца Лазара заиста је био чист и несумњиво да је отац Лазо ходао и ходи у закону Божијем.... Његове усрдне свакодневне молитве доприносиле су да се Божији благослов излива на парохијане и парохију Св. пророка Илије, што се очигледно види у узрасту и напретку... Треба истаћи да је о. Лазо, као мало који, учинио неколико ходочашћа и поклоничких путовања, као: Светој Земљи, моштима Светог Василија острошког у манастиру Острогу, светог Николаја жичког у Лелићима, светог Јована шангајског у Сан Франциску, и руским светитељима у Русији приликом уједињења Руске заграничне цркве и Московске Патријаршије.... Настојао је о. Лазо да усади науку Господњу у срца верних, да приме Христа и живе са њим, бојећи се да се речи светог Јеванђеља не примене не поверено му стадо: ''Ови људи приближавају се к мени устима својијем и уснама поштују ме, а срце њихово далеко стоји од мене'' (Мт. 15,8). Желео је да верни ходе у присуству Христовом, тј. да буду свесни Његовог присуства у свим својим делима....

Као плод његовог молитвеног живота две кћерке су се ставиле у службу Господу, ходећи путем својих мужева свештенослужитеља, млађи син Николај је свршени богослов и ускоро ће, ако Бог да, кренути путем свога оца. То не значи да других двоје деце, син Петар и кћерка Сузана, и ако у мирском постулату, неће служити Господу. Протиница Мира, верни и одани сапутник оца Лазе својим молитвеним животом и радом служи за пример ревносне хришћанке, која на сваком богослужењу црквеном песмом и речју радосно узноси хвалу Господу, сходно речима пророка Давида: ''Хвалите Господа јер је добар Господ; појте имену Његову, јер је слатко'' (Пс. 135,3), или пак: ''Појте Господу пјесму нову; хвала да му је на сабору светијех'' (Пс. 149,1)....

Нека Господ благослови дело руку слуге свога протојереја Лазара...

Драги оче Лазо, носио си високо буктињу светлости Христовог јеванђеља. Дошло је време да предаш ту светлу буктињу своме наследнику оцу Александру...

Нека Тебе и протиницу Миру прати милост Божија и Његов свети благослов до кончине овоземаљског живота....''

Леп поздрав проти Лазару и протиници Мири упутио је прота Урош Оцокољић, којег је прочитао о. Недељко. Између осталог прота Урош каже: ''...Ти си, не само у Мерилвилу него и за време службовања у другим парохијама, часно и поштено носио животно свештеничко бреме и са љубављу и успехом служио Христу Спаситељу и Српској православној светосавској цркви. Интерес парохије и парохијана увек си стављао испред личних интереса. Проповедао си не само речима, него и својим животом и својом личношћу. Добри животни примери су увек били најбоља потврда твојих речи, говора и проповеди. Увек си имао на уму речи апостола Павла да су свештеници ''гледање и свету и анђелима и људима...''

На крају се о. Лазо захвалио парохијанима и свим присутнима на указаној му части. Говорио је о. Лазо о својој породици, својој тридесетдеветогодишњој свештенопастирској служби Богу и роду. Спонтано је поздрављен устајањем од свих присутних. У име породице оца Лазе старији син Петар је евоцирао успомене на породични живот, где је указао на улогу како оца Лазе тако и мајке протинице Мире, која је спона породичног живота, звезда водиља на стази Христовој. Речи поносног сина на своје родитеље, сестре и брата падале су као мелем на душе присутних.

Овај свечани скуп признања оцу Лазару и протиници Мири завршен је молитвом у жељи да Господ поживи оца Лазара и протиницу Миру на много година.

о. Н.Л.

Исправка

У септембарском броју ''Стазе Православља'' у напису ''У припреми је ново издање Епархије далматинске - Епископ Никодим'' погрешно је стављена година. Траба да стоји: ЕПИСКОП НИКОДИМ - 1890-1911. Извињавамо се читаоцима ''Стазе Православља''. Ур.

The Path of Orthodoxy
Official Publication of the Serbian
Orthodox Church in the USA and Canada
P. O. Box 883 Bridgeport, WV 26330
Address Service Requested

Non-Profit Organization
U.S. Postage Paid
Leetsdale, PA 15056
Permit No. 11